Ն° 873 — 1880 ՅՈՒԼԻՍ 12 ՇԱԲԱԹ — ԻԶՄԻՐՆՅԻՆ ՍԻՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍՊԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԵՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԵՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԷԼ ՊՕԼԻԹԻԿԻՅԻ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒԷՎԻ ԶԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ,
2 յէ 3ի ճհնու սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապալ օլունանագ վէ տէրմ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ։

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասաը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճանտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆֆիյէի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիպի, քեֆֆիյէի մէքեթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱԹԻԹԱՆԷ 12 ՅՈՒԼԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Պէրլին գոնֆէրանսընրն դարաբընը հավի օլան միւշթէրէք նոթայա Պապը Ալինին վէրէճէյի ճէվապն նէ եօլտա օլաճաղը անլավաքն նէ եօլտա օլաճաղը անլաշլիր տըր։ Պու կիւն եարրն սիւֆէրայա թէպիրի մէմուլ օլան պու ճէվապ՝ թէբրիֆի պիսսիբիթիւն բէտտ իթմէեօր իսէ տէ, թէմամը իլէ գապալ տա իթմէեօր իսկ։

Պապը Ալի էվվէլա Պէրլին գոնֆէրանս գարարընրն Պէրլին ահանամէսի նախագահ Եունանա հուտուտուն թէսվիյէսի հագգընտա պէեան իթտիրի ֆիբրի պիր արզու սուրէթի իլէ պէեան իտուպ, պունուն իբի տէվլէթ արասընտա թէսվիյէսի միւտիրի օլամատրը թագտիրտէ տախի՝ Լիւբրանընրն պիր հիւքմը գաթի վէրմէք իւզրէ տէյիր, պէյրի թէվասսութ թարիգի իլէ միւտտախէլէ իտէճէկինի զիքր իտիյօր։

Հալ պու քի, Պէրլին գոնֆէրանսը թէվասսութ եէրինէ պիր գարարը գաթի վէրմիշ օլտուգտան մասա, չբզարդը հուտուտ տախի Պէրլին գոնֆէրանսընրն 13 իւնճի բրօթօգօլտա կէօսթէրիլէն խաթթը բէք չօգ թէճավուզ իթմիշ տիր։

Պապը Ալի պուրալարընը պէեան իլէ, Պէրլին գոնֆէրանսը գարարընրն Պէրլին ահանամէսի հիւքմինէ մուգայիր օլտուգունու վէ պինանէն այէյհ պու գարարը գապալ իտէմէեճէյինի պէեան իթտիրքտէն սոնրա, Բրէվէզա իլէ եանեա վէ Մէցօվա իլէ Եէնի շէհիրին եունանա թէրքի միւմքին օլամատեաճաղընը տախի զիքր իտերէք, պու մէվզուլարընը տէվլէթը Օսմանիյէյէ գալմասը Լիւբրա թարաֆընտան գապալ օլունտուղու հալտէ, թէրը օլունաճագ տիկէր արազի հագգընտա միւզաքերաթա կիրիշմէյի տախի պէլտիրէճէք իմիշ։

Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, Պապը Ալի վէրէճէյի եէրլեր հագգընտա միւզաքերաթա կիրիշմէյի տախի թէէխիր իթմէեէրէք, մէզքիւր տէօրթ գասապայը տէվլէթը Օսմանիյէյէ պըրագաճագ սուրէթտէ պիր խաթթ չէքմիշ, վէ պու ճէվապնօթասընտա Պէրլին գոնֆէրանսընրն թէքլիֆինէ գարը քէնտիսի տէ պիր թէքլիֆ իտէճէք իմիշ։

Պու թէքլիֆի օլունան խաթթ՝ եաբընը մէզքիւր տէօրթ գասապայը տէվլէթը Օսմանիյէյէ պրագաճագ սուրէթտէ չբզարմը, իսկ տէ, 13 իւնճիւ բրօթօգօլտա պէեան օլունան խաթթտան չօգ ֆարգը օլմամալը տըր։

Հէր հալտէ Պապը Ալինին ճէվապ նօթասը պու կիւն եարրն վէրիլէճէյինտէն, պունուն թաֆսիլաթը անլաշըլաճագ տըր։

Անճագ էվվէլճէ տախի եաղմըշ օլտուգունմուշ կիպի, ասըլ մէսէլէ Լիւբրանընն պու ճէվապը նէ սուրէթլէ թէլագգը իտէճէյինտէ, վէ նէ ճէվապ վէրէճէյինտէտիր։

* * *

Անկաշըլտըգընա կէօրէ, Գարատաղ հիւքիմէթի՝ Պապը Ալի իլէ գաթը մուխապէրէ իթմէք իչիւն, պիր վէսիլէյէ մունթազըր իմիշ։

Կէչէնլէրտէ Պոյանա ճիհէթինտէ Արնավուտլար իլէ Գարատաղլըլար արասընտա վուգու պուլան քիչիւք պիր մուհարէպէեէ սէպպիյէթ վէրէն՝ Գարատաղլըլարն հիւճիւմիւ օլտուգու հէր թարաֆտան ալընան խապէրլէրլէ վէ պիլթին Լիւբրա կաղէթալարընն ալըպ նէյր իթտիքլէրի թէլէկրաֆլարա մուատտաղ իլէն, Գարատաղ Արնավուտլարն հուտուտու թէճավուզ վէ հիւճում իթտիքլէրինի իտտաա իթմէքտէ ըսրար իթմիշ, վէ Պապը Ալինին՝ Գարատաղլըլարն հիւճում վէ թէճավուզընա տայիր էվրօբա գապինէթօլարընա կէօնտէրտիկի նօթայը կէրի այրպ, թէբպիպ իթմէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Պունուն բէք խամ պիր թէքլիֆ օլմասը իլէ, Պապը Ալինին պէյլէ պիր թէբղիպտէ պուլունմայաճաղը տէրքեար օլմաղլա պէրապէր։ Պապը Ալի մահալլինէ պիր դօմիսիօն կէօնտէրիպ, իչի թահգիգ իթմէյի թէքլիֆ, վէ եէկեր Արնաուտլարն թէճավուզ վէ հիւճիւմ իթտիքլէրի թէհգիգ իտէր իսկ, մէզքիւր նօթայը թէքզիպ իտճէյինի վատ իթմիշ տիր։

Գարատաղ հուքիմէթի պունուտա գապալ իթմէյիպ, խամթէքլիֆինտէ ըսրար։ Վէ Պապը Ալի պու թէքլիֆի գապալ իթմէսիյի թագտիրտէ, միւնասէպաթը գաթ իլէ Զէթինէյէ ավտէթ իթմէսինի Սթամպօլտաքի սէֆիրինէ էմր իթմիշ տիր։

Պունուն իւզրընէ Գարատաղ սէֆիրի Պապը Ալի իլէ գաթը միւնասէպաթ իտէրէք, տիւն Թրէսթէթ վարօրը իլէ մէմէքէթի ճանինպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Պիզ հիչ պիր հիւքիմէթի քիչիւք օլտուգունտան տօյայը թահգիր իտէմէեճէյիմիզտէն պաշգա Գարատաղլըլարընն տախի ճէսարէթ մէ տէեէրինի տախի ինքեար իթմէեէնէյէտէն օլուպ, տէվլէթը Օսմանիյէնին պու քիչիւք գօնշուսու իլէ էլի կէչինմէսինի էլէք չօգ արզու իտէրիզ։

* * *

Ռումէլի վիլայաթընն խտարէտինէ մախսուս օլուպ, Անատօլտա տախի իճրաաթ միւթէսավիրը օլան նիզամնամէյի թէտգիգ վէ միւթալաայա մէմուր օլան միխթէրլի գօմիսիօնուն վիլայաթ ուժուրը մաղլիսի հագգընտա վերտիյի գարար, մէմալիքի Օսմանիյէ հագգընտա բէք ֆայտէլի օլմաղլա, էկեր իճրա օլունուր իսէ, բէք չօգ մամուրիյէթի իսթիղրամ իտէճէք տիր։

Տէհրիյիմիզ գարար՝ վարիտաթը վիլայէթտէն էվվէլա մահալլի մէսարիֆի չբզարըլըգտան սոնրա, գալան հասըլաթը սաֆիյէտէն տախի եիւզտա օնտընը վիլայէթին մէարիֆ վէ նաֆիաաը իչիւն եէրինէ թէրբիյէ, ֆագլասընն Սթամպօլա կէօնտէրիլմէսի գարարը տըր։

Պու գարար բէք նաֆի տիր։ չիւնքի չիմտիյէ գասար վիլայէտտա մէարիֆի վէ նաֆիա եօլունա հիչ պիր ագչէ սարֆ օլունմադտան պաշգա, վարիտաթը վիլայէթի տախի վալիլէր մէվզուլարընը թէէմին իչիւն, Սթամպօլա կէօնտէրմէյէ աճէլէ իտտապ վիլայէթի մէմուրլարընը վէ խուսուսա իլէ զապթիյէ ասքէրինի միւտտէթը մէարտէ մաաշըզ պըրագմագտա, վէ պունտան չօգ ֆէնալըգլար թէվէլլիւտ իթմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Բէնչէնպիւ կիւնիւ Սպանիա սէֆիրի Մ. Մարքի տը Վիլա Մանթիլլա, Թուազոն ա'Օր Նըշանընը զաթը հազրէթը Շէհրիեարիյէ թագտիմ իթմէք իւզրէ, հուզուրը հազրէթը բատիշահիյէ չէզմէշ տըր։

Նըշանը մէզքիւր հագգընտա չու աթիտէքի մալիմաթ պէեան օլունուր։

Թուազոն ա'Օր Նըշանը 1429 սէնէի միւատիյէսինտէ տիւքտը Պուրկոն ֆիլիպ լը Պոն թարաֆընտան իհտաս օլունարագ համիլլերի 24 զաթը թէճավուզ իթմէմէք մէշրուտ օլմուշ տըր։

Պուրկոն ֆամիլեասընն հաքիմիյէթի իմհա օլունտըգտան սոնրա, նըշանը մէզքիւր Ավթրիա խանէտանընտան հիւքմարիսինէ կէչմիշ իսէ տէ, պէյնինճի Շարլը գրալըգընտան սոնրա խալէֆէլրի գարաատաղլըլարընն հիւճում վէ թէճավուզընա տայիր էվրօբա գապինէթօլարընա կէօնտէրտիկի նօթայը կէրի այրպ, թէբպիպ իթմէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Պունուն բէք խամ պիր թէքլիֆ օլմասը իլէ, Պապը Ալինին պէյլէ պիր թէբղիպտէ պուլունմայաճաղը տէրքեար օլմաղլա պէրապէր։ Պապը Ալի մահալլինէ պիր դօմիսիօն կէօնտէրիպ, իչի թահգիգ իթմէյի թէքլիֆ, վէ եէկեր Արնաուտլարն թէճավուզ վէ հիւճիւմ իթտիքլէրի թէհգիգ իտէր իսկ, մէզքիւր նօթայը թէքզիպ իտճէյինի վատ իթմիշ տիր։

Գարատաղ հուքիմէթի պունուտա գապալ իթմէյիպ, խամթէքլիֆինտէ ըսրար։ Վէ Պապը Ալի պու թէքլիֆի գապալ իթմէսիյի թագտիրտէ, միւնասէպաթը գաթ իլէ Զէթինէյէ ավտէթ իթմէսինի Սթամպօլտաքի սէֆիրինէ էմր իթմիշ տիր։

Պունուն իւզրընէ Գարատաղ սէֆիրի Պապը Ալի իլէ գաթը միւնասէպաթ իտէրէք, տիւն Թրէսթէթ վարօրը իլէ մէմէքէթի ճանինպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Պիզ հիչ պիր հիւքիմէթի քիչիւք օլտուգունտան տօյայը թահգիր իտէմէեճէյիմիզտէն պաշգա Գարատաղլըլարընն տախի ճէսարէթ մէ տէեէրինի տախի ինքեար իթմէեէնէյէտէն օլուպ, տէվլէթը Օսմանիյէնին պու քիչիւք գօնշուսու իլէ էլի կէչինմէսինի էլէք չօգ արզու իտէրիզ։

* * *

Ռումէլի վիլայաթընն խտարէտինէ մախսուս օլուպ, Անատօլտա տախի իճրաաթ միւթէսավիրը օլան նիզամնամէյի թէտգիգ վէ միւթալաայա մէմուր օլան միխթէրլի գօմիսիօնուն վիլայաթ ուժուրը մաղլիսի հագգընտա վերտիյի գարար, մէմալիքի Օսմանիյէ հագգընտա բէք ֆայտէլի օլմաղլա, էկեր իճրա օլունուր իսէ, բէք չօգ մամուրիյէթի իսթիղրամ իտէճէք տիր։

Տէհրիյիմիզ գարար՝ վարիտաթը վիլայէթտէն էվվէլա մահալլի մէսարիֆի չբզարըլըգտան սոնրա, գալան հասըլաթը սաֆիյէտէն տախի եիւզտա օնտընը վիլայէթին մէարիֆ վէ նաֆիաաը իչիւն եէրինէ թէրբիյէ, ֆագլասընն Սթամպօլա կէօնտէրիլմէսի գարարը տըր։

Պու գարար բէք նաֆի տիր։ չիւնքի չիմտիյէ գասար վիլայէտտա մէարիֆի վէ նաֆիա եօլունա հիչ պիր ագչէ սարֆ օլունմադտան պաշգա, վարիտաթը վիլայէթի տախի վալիլէր մէվզուլարընը թէէմին իչիւն, Սթամպօլա կէօնտէրմէյէ աճէլէ իտտապ վիլայէթի մէմուրլարընը վէ խուսուսա իլէ զապթիյէ ասքէրինի միւտտէթը մէարտէ մաաշըզ պըրագմագտա, վէ պունտան չօգ ֆէնալըգլար թէվէլլիւտ իթմէքտէ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էվվէլճէ իլան օլունտուղու վէճհէլէ տիւնքի կիւն միլլէթ մէպուսան մէճլիսի՝ Քրիստոստուր էֆէնտիի՝ Զազարոսեանընն բիյասէթը մուվագգաթէսի թահրընտա քիչատ օլունմուշ տըր։

Իչպու քիչատ բէսմի իճրա օլունմազտան էվվէլ՝ Բաթրիգ Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեանա խիթապէն եազընան պիր թահրիրաթ գրաաթ օլունուպ, թահրիրաթը մէզքիւրէտէ բաթրիգի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի նամիզանընը հասէպլիյէ կէլիպ մէճլիսէ իսթիֆամ էտէրէք, ինանմազլարընը արտընտան սոնրա, մէճլիսը մէզքիւր ճէվապնընտան ուրազիի սարէ իլէ թասդիհ օլունմաեարագ, միւպատէլէսի թէքլիֆի իլէ խիթամ պուլաճաղը այէլ ումում զանն օլունմադտա տըր։

— Եունան վէ Գարատաղ վէ Էրմէնիսթան մէսէլէլէրի հագգընտա եազընմըշ վէ Պապը Ալիյէ իթտա գընմաքը մուայէն թուազոն ա'Օր նըշանը իթտասընա մէգուն մուգատտէմէ վէ նէթիճէսի ֆըրսնտա սէֆիրի Մ. Թիսսօ թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլտուղը Մավի Քիթապտա մուհարէրտիր։

— Ռուսիա տէվլէթինին ցէրսատէթ սէֆարէթի իւչինճի թէրճէմանը Մ. Սիմօն Արկիրօբուլօ՝ տէվլէթը միւշարիլէյհանընն թէհրան սէֆարէթի սէր քիթապէթինէ թային օլունմուշ տըր։

— Կօլօսատան եազըտրընա կէօրէ, թրրհալատա զուհուր իտէն սոն էշգրեա չէթէլէրինին պունտուգլարը մահալլերէ վէ մէվգիի սարիրէյէ ասաքիրի Շահանէ իգամէ օլունմուշ տըր։

Յէրսատէթմէն կօլօսա եէնիտէն ասքէր վիրուտինէ ինթիզար օլունմագտա իմիշ։

Թրրհալատա պունուն ասասքիր նէֆէրաթընա մուվագգաթէն վէ եախօտ գաթիէն մէմէքէթլէրինէ ազիմէթ բուսատի վէրիլմէմէսի էմր օլունմուշ տըր։

—Լիվրօբա գօմիսիօնը էվվէլքի պէն իճիթիմա իտտրէք, ինթիսապլարտա ադալիյէթ գազանալը մէսէլէսի հագգընտա միւզաքերէ իթմիշլեր տիր։

—Պապը Ալի՝ ատէքա տախի Էվրօբա տէվլէթլէրինէ պիր թահրիրաթը ումմիմիյէ կէօնտէրէրէք, Պուկարիսթանտա Միւսլիմանլար ալէյհինտէ վուգուա կէլմէքտէ օլան մէզալիմ վէ ալէյ խուսուսա իսլամ գարբլարընն ըրզարընա կիրմէք մատտէյէրինի պէյան իլէ, ահքտէն սօնրա, մուխթէլիֆ պիր թահգիգ գօմիսիօնու օլթարաֆտա կէօնտէրիլմէսի հիգթիզա իլէտիրիլմէսինի վէ էկեր ֆիլիպէ ժէնէրալ գօնսօլոսարը թէտգիգատը մէզքիւրէտէ հազրը պուլունուրլար իսէ, ինանիյէթէ պէյիք պիր խրտմէթ իտիլճէյինի պէյան, վէ Պուկարիսթանտաքի ահվալ խսահ օլունմադ իսէ, Պէրլին ահանամէսի իլէ քէնտիսինէ վէրիլէն հագգը խսթիմալ եանի Պալգանլարա ասքէր իրսալ իտիլճէյինի իլավէթէն տէրմէ յան էյլէմիշ տիր։

— Պու կիւն Սիւրբէի Հիմայուն Եըլտըզ սէրայընտան Ցօյմապաղչէ սէրայընա, վէ օրատան տախի միւթատ օլան ալայ իլէ Գապաթաչտան իւսկիւտարա նագլ օլունճագ տըր։

—Պու ստպահ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ Սթամպօլտա Սիւլէյմանիյէտտէ վագը վէֆատա պիր հարիգ զուհուր իտէրէք, բիւգկեարընն չիտտէթինտէն նաչի 5 ½ սաաթ տէվամ իթտիքտէն սօնրա կիւճկէլա պաստրբըլապիմիշ տիր։

Պիր ասքէր վէ պիր պաշը պօզուզուն եանմըշ օլտուղու տախի սէյլէնիլիյօր։

Թաֆսիլաթը բազար երթէսինէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էվվէլճէ իլան օլունտուղու վէճհէլէ տիւնքի կիւն միլլէթ մէպուսան մէճլիսի՝ Քրիստոստուր էֆէնտիի՝ Զազարոսեանընն բիյասէթը մուվագգաթէսի թահրընտա քիչատ օլունմուշ տըր։

Իչպու քիչատ բէսմի իճրա օլունմազտան էվվէլ՝ Բաթրիգ Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեանա խիթապէն եազընան պիր թահրիրաթ գրաաթ օլունուպ, թահրիրաթը մէզքիւրէտէ բաթրիգի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի նամիզանընը հասէպլիյէ կէլիպ մէճլիսէ իսթիֆամ էտէրէք, ինանմազլարընը արտընտան սոնրա, մէճլիսը մէզքիւր ճէվապնընտան ուրազիի սարէ իլէ թասդիհ օլունմաեարագ, միւպատէլէսի թէքլիֆի իլէ խիթամ պուլաճաղը այէլ ումում զանն օլունմադտա տըր։

— Եունան վէ Գարատաղ վէ Էրմէնիսթան մէսէլէլէրի հագգընտա եազընմըշ վէ Պապը Ալիյէ իթտա գընմաքը մուայէն թուազոն ա'Օր նըշանը իթտասընա մէգուն մուգատտէմէ վէ նէթիճէսի ֆըրսնտա սէֆիրի Մ. Թիսսօ թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլտուղը Մավի Քիթապտա մուհարէրտիր։

— Ռուսիա տէվլէթինին ցէրսատէթ սէֆարէթի իւչինճի թէրճէմանը Մ. Սիմօն Արկիրօբուլօ՝ տէվլէթը միւշարիլէյհանընն թէհրան սէֆարէթի սէր քիթապէթինէ թային օլունմուշ տըր։

—

ՀԱՐՊ ՄԸ ՍՈՒՆՔ ՄԸ

Ռուսիա իւր տեվլեթը Օսմանիյէ արասընտա վուգու պուլան սօն մուհարեպտէն պերու չու սուլհ, վէ հարպ իհթիմալի հիչ պիր վագթ օրթաման գալգմամըշ սբր։

Հալա մուհարեպէի մեգքիւբ իհթիամ պուլմամըշ իքէն, Ինկիլթերրա իւր Ռուսիա արասընտա պիր հարպ իհթիմալի չրգըպ, Ռուսիա ասքերի Այասթեֆանօստա օլուղու հալտէ, Ինկիլիզ տօնանմասը տախի Մարմարա տէնիզին տուրույօր իսի։

Նիհայեթ Պէրլին գօնֆէրանսը իւր օնուն ագտ իհտիյի ահտնամէ՝ պու մուհարեպէնին էօնիւնիւալը իսէ տէ, չու սուլհ վէ եա հարպ իհթիմալինի օրթատան գալտըրմամըշ սբր։

Պէրլին ահտնամէսինտէն սօնրա տախի Ռուս ասքերինին խայլը վագթ Ռումէլինտէ գալմասը, Պալգանլարըն ասարիրի Օսմանիյէ թարաֆընան իշղալը իւր Պուլկարլարը վէ Ռուսիանըն պունա մուխալիֆէթ իհթիէրի վէ սակիր պու կիպի մէսէլէլէր երինէ հարպ իհթիմալինին գաբուսունը աշըգ պրրադըյօր իսի։

Օնտան սօնրա Պօսնա ղալէսի, վէ Պապը Այի իւր Վիէննա գապինէթօսու արասընտա պու պապտէքի իհթիլաֆաթ վէ իուսուսու իւէ Ավստրիանըն Սէլանիյէ գատար էնմէսի հագգընտաքի բուվայաթ չրգըպ, պու իքի տէվլեթ արասընտապիր մուհարեպէ իհթիմալինէ մէյտան վերմիշէր իսի։

Ավստրիա՝ Պոսնա վէ Հերսէյի թէմամը իւէ իշղալ իհթիէքլէ, Եէնի բազար հագգընտա տախի Պապը Այի իւէ ույուշտուգտան, վէ Պալգան մէսէլէսի գալէ ալընմաեա պաշլադգտան սօնրա, մուհարեպէ իհթիմալի մէմալիքը Օսմանիյէ հուտուտունու կէչէրէք, Շիմալէ տօղրու չրգը։

Ռուսիա՝ իրիթիֆագը միսէլէստէն չրգարբրըպ, Ալէմանեա իւէ Ավստրիա արասընտա պիր իհթիֆագը խաֆի ագտ օլունմաղա պէրապէր, Ռուսիա իւէ Ալէմանիա արասընտա պիր մուհարեպէ իհթիմալի մէյտանա չրգըպ, թարաֆէյինին մաթպուաթընտա վէ էֆքեարը ումումիէսինտէ կէօրիւէն իուսուսէթ վէ ըէգապէթ տախի պու իհթիմալի կիւնտէն կիւնէ թէէքիտ իհթիքտէ իսի։

Պու իհթիմալ բէք գուվվէթլի օլտուղու հալտէ, պիր գաչ այ տէվամ իտուպ, պիրթիւն ալէմը սիեասէթի մեշղուլ իհթիշ, վէ Հէր քէս պիր դաչ այ միթէմտիէն պու իքի տէվլեթ արասընտա իւանը հարպ օլունմասընա կիւնտէն կիւնէ վէ սահտան սահթա միւնթազը պուլունմուշ սբր։

Օ սըրատա Ինկիլթերրանըն Ալէմանիա իւէ Ավստրիա իհթիֆագընա տախիլ օլտուղու, վէ Ռուսիանըն Ֆրանսա վէ Իթալիայը տարէրէ իհթիֆագընա ալնայա չալըշմաղտա պուլունտուղու տախի ըիվայէթ վէ թախմին օլունարադ, հաթթա պիր արալըգ պիր թարաֆտան Ալէմանիանըն Ֆրանսաեա, վէ պիր թարաֆտան տա Ավստրիանըն Իթալիա իւէ տախի արալարը աչըլճաղ օրնուշ իսի։

Ադբուկէթ Ռուսիա իւէ Ալէմանեա իմբէրաթօրլարը արասընտա օլունան պիր մուխապէրէ՝ պու իքի իմբէրաթօր սաղ օլտուղճա, պու իքի տէվլեթ արասընտա մուհարէպէ վուգուի իհթիմալընընը միւմքին օլամայաճաղընը կէօսթէրմէքքէ, պու իհթիմալթան տախի էօնիւ ալընսը։

Օ արալըգտա Ասիաի վասաթիտէ Ինկիլիզլէր իւէ Ռուսլար պէյնինտէ պիր մուհարեպէ վուգուընան տախի բէք գարիպ պիր տէրէճէյէ կէլմէսի իւէ, հաթթա իրանըն տախի պունա գարշըսընընընը թասավվուր օլունտուղու, վէ օնու միւթէազգրպ Ռուսիա իւէ Զին արասընտա պիր մուհարէպէ իհթիմալի զուհուր իտուպ հալա պաղը օլտուղու ունուտուլմամալը սբր։

Էրզրում տէվլեթլերինին Խամակ բաշալը Խրտիվկէթտէն չրգարտգտան սօնրա, ումումի Էրզրումընդն վէ եախօտ եալընընդ Ղարպ տէվլեթլերինին Մըսրրա գարշը պիր հարեքէթը միւթէֆիդ էտէ պուլունմալարը իհթիմալի խայլը վագթ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, Խրտիվի լահրդըն հարաքեաթը գըլանէսի իւէ պունուն էօնիւ ալընսը իսէ տէ, օնուն եէրինէ Մըսրը իւէ Հապէշ արասընտա պիր մուհարեպէ իհթիմալի զուհուր իհթիշ իսի։

Ինկիլթերրա տէվլեթինին՝ Ընտօլու ըսլահաթընը իճրա իթտիրմէք նիյէթիյլէ անսրզընը վէ պիր տէն պիրէ տօնանմասընը Շարգ սուալարընա կէօնտէրմէսի տախի եաբընընդ Ինկիլթերրա իւէ տէվլեթը Օսմանիյէ արասընտա տէյիլ, պէյքի ումումի պիր մուհարեպէնին վուգուինէ իհթիմալ վերմիշ իսի։

Պու իհթիմալաթըն ճիւմլէսի պօշ չրգըպ, պունընարա սէպէպիյէթ վէրէն մէսէլէլէրին հէր պիրի պիր սուրէթ իւէ հալ օլունուգտան սօնրա, հարպ իհթիմալի երինէ չրգմըշ օլտուղու եէրէ տէօնիւպ, պու կիւն երինէ Շարգտա վէ տահա տօղրուսու Էրզրում Օսմանի վէ եախօտ Պալգան Շեպիհ ճեզիրէսի տէնիւէն գրթատա պիր մուհարեպէ զուհուրի միւհթէմէլ տիր։

Մալիւմ տիր քի, էօթէտէն պէրի Էրզրումը մեշղուլ իհթիմալտ չարգ վէ զարպ տէվլեթլերինին ըէգապէթինի պախս օլմագտա օլան Շարգ մէսէլէսի՝ պաշլըճա պու գըլթանըն ահվալինտէն հահզ օլատուղու էհէմմիյէթտէն թէվէլիւտ իհթիշ տիր։

Պունտան տէօրթ սէնէ էվվէլ պու գըլթանըն հէր թարաֆընտա հարպ ու իհթիալ ամէեշլերի ուլյանարը, պիրթիւն Էրզրում տէվլեթլերի թարանըպ գօնֆէրանսլար ագտ իհտիրլերի, վէ խուսուսու իւէ Ռուսիա ասքերի զալիպ կէլէրէք պու գրթանընն հէման քեաֆիֆէսինի չիյնէսիյի վագթ, հէր քէս արթըգ պու մէսէլէլէնին թէմամը իւէ հալլ ու թէսվիյէ օլունաճաղընա զահիպ օլմուշ իսի։

Հալ պու քի պու մուհարէպէլերին աչմըշ օլտուգլարը ըէգապէթ եարալարընը գարամայա մէմուր օլան Պէրլին գօնֆէրանսը՝ պու մէսէլէնին պիւսպիթիւն հալլ օլունմասը վագթը հէնուզ կէլմէմիշ օլտուղունու անլայարագ, պու մէսէլէ յի մուվագգաթ պիր սուրէթէ թէսվիյէ իսէրէք, թէմամը իւէ հալլինի վագթը ախէրէ թէալիգ իհթիշ իսի։

Պու թէէխիրտէն մագսատ պիր օլմայընպ, հէր տէվլեթին քէնտինինէ մախսուս պիր մագսատը վար իսի բի, օնա նայիլ օլմանընն էսպապընը հաղբրայընճայա գատար մէսէլէնին էօյլէ մուարագ տուրմասընը արզու իսթէյօր իսի։

Իմթէ պու վէճհ իւէ տէվլեթլէր մէսէլէյի թէալիգ վէ թէէխիր իհթիէքտէ միւթէֆիդ օլագիլտիրէր իսէ տէ, պու թէալիգ վէ թէէխիրին հէր պիր տէվլեթէ կէօրէ պարը պիր մագսատը վար իսի։ պու մագսատլարընն էնվարընը կէչէն հաֆթա պիր պէնոը մախսուսպա պէյան իհթիշ իսիք։

Պէրլին ահտնամէսի պու մէսէլէնին թէմամը իւէ հալլինի պու կիւնէ թատլը իհթիշ իսի, օ կիւն տահա բէք ուղագ սբր։

Անճագ Լօնտրա գապինէթօսընընն թէպտիլի իւէ, Ինկիլթերրա բօյնթիգասընընն պիւսպիթիւն աքսինէ տէօնմէսի պու մէսէլէնին հալլինի թատճիլ իհթիշ սբր։

Մ. Կլատսթօնըն Լօնտրա գապինէթօսը բիյասէթինէ կէչտիկ, վէ պէրի պունուն օ մէվգիսէ կէչէճէյի անլաշըլտըղը կիւնտէն, ինկիլթերրա պիւսպիթիւն եէնի պիր մէսէլէք թուսթաճաղը, վէ Շարգ մէսէլէսինին միւշարիէյինին մալիւմ օլան մէսէլէքինէ մուվաֆիգ սուրէթտէ հալլ օլունաճաղը անլաշըլմըշ իսի։ Հէր քէս պու տիրլիգմանընն նէ սուրէթլէ իշէ կիրիշէճէյինէ մունթազը իսի։

Հագիգաթէն Մ. Կլատսթօն պու իշէ բէք պէյլիւք պիր մէհարէթլէ կիրիշմիշ տիր։ Մ. Կօշէնի ըմթամալա կէօնտէրտիի վագթթէ հէր քէս զանն իսիյօր իսի քի, պու զաթի ալմըշ օլաճաղը թատիմաթ էւզէրինէ՝ շէօյլէ օլաճագ, պէօյլէ օլաճագ, շունու եարաճայըմ, պունու եարաճագընընը կիպի գաթի պիր թագըմ թէքլիֆաթտա պուլունաճագ իսի։

Խայր, Մ. Կլատսթօն բօլիթիգա ալէմինտէ օ գատար աճէմի տէյիլ տիր, եօյէ պիր թագըմ թէքլիֆաթը ճէսուրանէտէ պուլունտուղու հալտէ, սակիր տէվլեթլերին գարյը տուրաճագլարընը բէք ալա պիլիր։ պունուն իշղինն էօյլէ պիր հարեքէթտէ պուլունմայընպ, բէք պէօյիւք պիր մուհարեթ գուլլանմըշ սբր։

Եէնի իճատ հարպ կէմիլերինտէ պիր թագըմ ճէսիմ թօրլոր վար սբր քի, պիր վիտալարընա պիր բարմաղին ուճու իւէ ճիզի սուրէթտէ տօգանընընմաղա, օ գատար ճէսամէթի իւէ պէրապէր, իսթէնիլտիյի թարաֆա տէօներ։ իշղինէ Մ. Կլատսթօն տախի Շարգ վէ եախօտ հիչ օլմաղա Պալգան Շեպիհ ճեզիրէսի մէսէլէսինին էօյէ պիր վիտասընը պուլմուշ սբր։

Կլատսթօն Պէրլին ահտնամէսի Պէրլին ահտնամէսի իւէ պօշմայը տիւշինիւ։ Պէրլին ահտնամէսինին պիր հիւքմիւ վար սբր քի, այնը իւէ իճրա օլունամարգտան պաշգա, թատիլ վէ թախֆիֆ օլունտուգտան սօնրա, պու սուրէթի տախի պիր վէճհ իւէ իճրա օլունամամըշ սբր։ ահտնամէի մէգքիւբէնին զայրը գաթի վէ արզու սուրէթի իւէ պէյան իհտիյի տիկէր պիր մատտէսի տահա վար սբր քի, օնուն տա իճրասը մուհալ կիպի կէօրինիյօր։ պունլարընն պիրինճիսի Գարատաղ վէ իքինճիսի Եունան հուտուտու մէսէլէսի տիր։

Մ. Կլատսթօն պունլարընն իքիսինի տէ կիւզէլ պիր վէսիւէ տտտ իտէրէք, հէման իքիսինէ տախի էլ ուզամըշ սբր։ Գարատաղ հուտուտընընն Աբնաուտլըգ ճիհէթինէն հիչ պիր վէճհ իւէ թէսվիյէսի միւմքին օլամայաճաղընը պիլմէյի իչին, պունուն եաբընընդ իճրասընա այագ պասմըշ սբր։ Եունան հուտուտունընն իսէ, 13 իւնճիւ բրօթօգօլընն թային իհթիյի խաթի իւէ Պապը Այինին ըիղա կէօսթէրմէյի խաթթ արասընտա պիր սուրէթը թէսվիյէ պուլմագ միւմքին օլապիլէճէյինի պիլմէյի իչին, պու պապտէ եօյէ պիր թէսվիյէ սուրէթինէ սարմայրպ, 13 իւնճիւ բրօթօգօլընն թային իհթիշ օլտուղու արագինին պիր պուչուգ միսլինի վերմէյի թէբլիգի իհթիշ տիր։

Մէսէլէյէ տահա պիր պէօյիւք էհէմմիյէթ գազանդրբրպ, սակիր տէվլեթլերին տէ մուխալիֆլերինին էօնիւնիւ ալմագ իչին, պու թէբլիգլերի տէ քէնտի թարաֆընտան իհթիյիպ, ումումի միւվէթը մուազամա թարաֆընտան միւշթերէքէն վէ հաթթա պիրինի պիր գօնֆէրանսընը գարարը իւէ թէպլիգ իհթիէք եօլունու պուլմուշ սբր։

Մ. Կլատսթօն Պապը Այինին հարպսըզ Եունանա պու գատար եերլերի վերմէյէ բազը օլամայաճաղընը, վէ բազը օլտուղու հալտէ պիլէ Գարատաղ հուտուտունը թէսվիյէ իսէմէսիյի կիպի, պէրի թարաֆտա տախի էհալիլինին մուգավէմէթինի մէնն իսէմէյէճէյինի պիլիր իսի։

Պու թէքլիֆլերին Ռումէլիի ղարպիտէ պիր պէօյիւք գարը-ղարպիտէ պիր պէօյիւք գարը-ղարպարըմրզա Օսմանլըլար թարաֆընտան հիւճիւմ օլունմըշ սբր։ Զէյլուպօվիչ ճիվարընտա պուլունան գարաղօլումուզա պաղթէթէն հիւճում օլունարագ օն ալթը նէֆերլերիմիզտէն օնու թէլեֆ իտիրմիշ վէ գուսուր ալթըսը մէճբուհ օլտուգլարը հալտէ ֆիրար իհթիշլեր տիր։

Ղայրը մէմուլ օլան չու հիւճումու տուէլը ֆէլսիմէ սիֆէրասընա պէեան իհտիկիմիզ սըրատա Զէթինէտտէ տէվլեթը Ասիյէ սէֆիրի խալիլ պէյին 12 նիսան թարիխի մուգավէլէնամէնին սուլհ բէրվէրանէ սուրէթտէ իճրա օլունաճաղընա տայիր տէվլեթը մեթպուէսինին պէեաննամէսինի պիզէ թէպլիղ իհտիյի վէ չունիյէթին տուէլը սարլեէ տախի խապէր վերիլտիյի էնտատէ պէյլէ պիր հիճմիւն թէսատիֆ իհթէսի զարայատէն իտուկի միւթալեասընը իւավէի կիւֆիթար իտէսինիզ։ Պիզ պու իշին թէսվիյէսինի տուէլը ֆէխիմէեէ պըրագտըրմըզ ճիհէթթէ տօղրուտան տօղրույա միւզաքէրէ իտէմէեէկկիմիզի ճէվապէն սէֆիրի միւշարիէյէհէ պէյան իյէտիք։ Մամաֆի զիքր օլունան պէեանամէ էֆքեարը իհթիտաճայանէյէ մէպնի պուլունտուղունտան պու գատար ատէմիէրիմիզին թէլեֆինի մուճիպ օլան պէօյլէ պաղթէթէն պիր հիճմի մէմուլ իհթիմէղ իտիք։

Մ. ԿՕՇԷՆԻՆ ՊԻՐ ԹԷԼԵԿՐԱՖԸ

Ալեքսանդրիա յունիս 11 տէ Տէր. սատատթէ մուգիմ տիվէլը մուազամա սիֆիրասը թարաֆընտան Պապը Այիյէ թէպլիղ օլունան Ֆրանսրզա միւշթերէք նօթանընն պիր սուրէթը միւթերճէմէսի պու տէֆա Լօնտրատա Ինկիլթերրա խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան նէյր օլունմուշ օլմաղլա, իշ պու սուրէթը միւթերճէմէ իւէ պէրապէր Տէրսատատթ Ինկիլթերրա սէֆիրի Մ. Կօշէնին խարիճիյէ նազըրը լօրտ Կրանվիլէ իրսալ իհտիյի պիր թէլեկրաֆը տախի պուլունմաղլա, մէզքիւր թէլեկրաֆ պէր վէճհը զիր թերճէմէ օլունմուշ սբր։

«Ինչպու նօթանընն սուրէթը թահրիրիյէսի Զաթը նէզարէթբէնահիլերի թարաֆընտան մահը ճարինին 4ի թարիխիյէ իրսալ օլունան վէ մուախսերէն թալիմաթը վագընընդ մուճիպճէճ թատիկ իտիրէն թահրիրաթը ումումիյէնիզին սուրէթը թահրիրիյէսինէ բէք եագրն պիր թարզտա օլտուղընը Զաթը նէզարէթբէնահիլերի ֆարգ իտէճէք տիր։ Մուգատտէմէսիյէ նէթայիճի Մ. Թիսօ թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ վէ իհթիֆագը տրա իւէ գապուլ օլունմուշ սբր։ Կէօզէ վուրուր հիչ պիր իհտիլաֆը էֆքեար վուգու պուլմամըշ սբր։ Միւշքիլաթ օլմատըղընը պա թէլեկրաֆ Զաթընընզարէթբէնահիլերինէ խապէր վերտիմ։ Իւավէթէն չունուտա պէյան իտէպիլիրիմ քի, Պէրլին ահտնամէսինի իմզա իտէն պիլճիւմէ տէվլեթլերին սէֆիրլերի միանընտա պէօյիւք պիր իհթիլաֆը էֆքեար մէվճուտ սբր։»

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ

ՍԹԱԹԻՍԹԻԿԻ

Կէչէն կիւն Տեպա կազէթասընընն Էրմէնիթանտա Էրմէնիլերին մըգտարը նուֆուսը հագգընտա եազըրը պիր սթաթիսթիկինի կազէթամըզտա տէրճ իհթիշ իտիք։ Պու տէֆա մէզքիւր կազէթա, իչպու մըգտարը նուֆուս մէսէլէսինէ տաիր Բաթրիգ Ամիրա Սրբազան հազրէթլերինին վէճէն այ զարֆընտա սիֆէրաի էճնէպտէյէ իրսալ էյէտիկի պիր թահրիրաթը ումումիյէնին սուրէթիյլէ, պու թահրիրաթըն պալարընտա կէչէն կիւնքի եազտըղը մալիւմաթը սթաթիսթիգէյնին զրսմէն թահրիրէ տաիր ուճագ պիր ֆիգրա տէրճ իհթիշ օլմաղլա, մէզքիւր ֆիգրա իւէ թահրիրաթը ումումիյէ մէզքիւրէ պէր վէճհի զիր թէրճէմէ օլունմուշ սբր։

Իմթէ Տեպանըն քէնտի ֆիգրասը չուսբր։

Պիր գաչ կիւն մուգատտէմ Բիւչիւք Ասիանըն պաղը վիլայէթլերինտէ միւթէմէքքին Խրիսթիյան վէ Իսլամ էհալիսինին եէքտիկէրինէ գըյասէն մըգտարը նուֆուսլարընը տէրճ իհթիշ իտիք։ Պու կիւն Սթամպօլտան միւքէմմէլ պիր սթաթիսթիգ ախզ իհթիշիշ տիր քի, պու սայէտէ Էրզրում, Վան, Պիթլիս (քի եանլըզլա Մարաշը զանն իհթիշ իտիք) Սիվաս, Խարբուտ, Տիարբէքիր վէ Հալէպ վիլայէթլէրինին էրմէնի նուֆուսը էհալիսինէ տաիր աթիտէքի թասհիհէրի եաբապիրիրզ։ Շէօյլէ քի, Էրզրումտա՝ 110,000, Վան վէ եա Մուշտա 250,000, Սիվաստա 40,000, Խարբուտտա 140,000 Տիարպէքիրտէ 80,000, Հալէպտէ 80,000 քի ճէմման 700,000 էրմէնի վար սբր։ Պիր Խրիսթիյան իսարէսի իճրա օլունմասը թալէպ օլունան վիլայէթլերտէ էրմէնիլերին մըգտարը՝ Թիւրքլերին մըգտարընուֆուսունտան խայլիտէն խայլի թէճավուզ իտէրվէ շուրասընտա տիգդամի օլունմաղը սբր քի, տիկէր Խրիսթիյան միլէթլէր՝ մէսէլա Գաթոլիք, Բումվէ Բրօթէսթանթար, մէզքիւր վիլայէթլերտէ 350,000 նուֆուս գատար օլմաղլա, պունլար տախի էրմէնիլեր գատար՝ մէմալիքը մէզքիւրէտ Թիւրք իտարէսինին եէրինէ Պապը Այիյէ մէնսուպ օլարագ պիր Խրիսթիյան իտարէսիս օլունմասընը կէօրմէկէ ալազատար սբրլար։ Կէչէն այ էրմէնի բաթրիգի թարաֆընտան Տէրսատատթ մուգիմ տուէլը մուազամա սիֆէրասընա իրսալ օլունուպ այնը մէսէլէեէ միւթէալիգ օլան թահրիրաթը ումումիյէնին սուրէթինի զիյրատ տէրճ իտէրէք, իչպու վէբարիկիմիզ մալիւմաթը թէքմիլ իտէրիզ։»

Ինթէ Բաթրիգի միւարիէյէ հազրէթլերինին թահրիրաթը ումումիյէսի չու աթիտէքի տիր։

Սէֆիրը հազրէթլերի,

Էրմէնիթանի իսլահաթը մէսէլէսի՝ Պապը Այիյէ թէպլիղ օլունան միւշթերէք նօթանընն իչինճիւ նօթասընտա միւնէրրեթ օրարագ, մէզգիի միւզաքէրէեէ վաղ օլունտուղու սըրատա, Զաթը Ասիանէլերի՝ սթաթիսթիգ հագգընտա պաղը եվրագը մուատատագի ճիտտիյէկ մալիք օլտուղընտա մէմուն օլաճաղընը տերլաթըը իհտիմ։ Շէմտիյէ գատար էհալի՝ խանէլերին մըգտարընա կէօրէ թաատատ օլունմըշ սբր։ պու ուսուլը թաատատ բէք եանլըշ սբր, զիրա պիր խանէտէ իգամէթ իտէնլեր Խրիսթիան իսէ՝ մըգտարը նուֆուսը պաշգա, վէ Իսլամ իսէ՝ մըգտարը նուֆուսը պաշգա օլսբ։ Իսլամատաթը իգթիզասընճա, միւխթէլիֆ ֆամիլեալար այնը խանէլերտէ իգամէթ իտէմէզլեր։ պիրաքս Էրմէնի ատաթընճա եվլատլար վէ պիրատերլեր, կէրէք էվլէնմէզտէն եվվել վէ կէրէք էվլէնիրքտէն սօնրա, պիրիքտէ իգամէթ իտէպիլիրլեր։ Պունտան չու նէթիճէ հասըլ օլսբ քի, պէհէր Իսլամ խանէսինտէ Յաէն էն զիյատ 8է գատար նուֆուսը էհալի հիսապ օլունտըը թագտիրտէ, պէհէր Էրմէնի խանէսինտէ 12ան 60ա գատար նուֆուսը էհալի հիսապ օլունապիլիր։

Անճագ նուֆուս պաշընա թաատատ վուգու պուլտուգտա, տօղրու մալիւմաթ ախզ օլունապիլիր։ Ասըլ Էրմէնի վիլայէթլերինին (Էրմէնիլէր Ասիաի Օսմանիին տիկէր գըլթալէրինտէ տախի պիր միւեօն տըրըր) նուֆուսը էհալիսինի հավի օլան վէ իչպու թահրիրաթա մէկիֆու պուլունան ճէտվէլ թանզիմ օլունտուգտա, Խրիսթիյան էհալիսինին ասըլ մըգտարընտան պիլէ աչաղա մըգտար կէօսթէրմէյէ չալըշըմըշտըր։ պու ճէտվէլ վասէթասը, յա Զաթը Ասիանէլերի՝ մուհաֆազա իտիլմէէրի լազըմ կէլէն միւէլը միւխթէլիֆենին ահվալը հագիգիյէսի իւէ եէքտիկէրինէ պիլ նիսպէտ նէ մըգտարտէ պուլունարգըրը հագգընտա մալիւմաթ ախզ իտէպիլճէճէք տիր։

Պիլ ճիւմլէ գապալի զայրը մէսքինէ Միւսլիման օլմաղընընտան, պունլարը Միւսլիման ատտ իհթիէք մուվաֆրգը հագգ ուատ տէյիլ իսէ տէ, ֆարզ իտէլիմքի էօյլէ ատտ օլունապիլին, եէնի

խրիմեան Նուֆուսը էֆալիսի չոգ տըր։ ասըլ իրամ էֆալիսինէ կէլինճէ, պունուն մըգտարը՝ խըրիմեանլարըն սիւլիւսիւ գատար պիտի տէյիլ տիր։

Իշխու մաշիւմաթը մուխթասարէի սթաթիսթիգիյէնին թէագիրինէն նէյէթ իտէն միւլահազաթ իւզերինէ զսթը սէֆիրանէլերինին՝ ինանիյէթ վէ ատալէթ տավասրնան իպարէթ օլան էրմէնի տավալարընը զաթէն նէ տէրէճէ իլթիզամ իթիտիկնի պիւիրիմ։

Իսթիրամաթը ֆիգամը գապուլ իթմէնիզի ըիճա իտէրիմ։

ԷՐՄԷՆ Ռ-ԲԷԷԷ
ՆԵՐՍԷՍ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Էրմէնիսթանին սթաթիսթիգի հագզընա մաշիւմաթը միւքէմմէլէսի օրանա պիր զաթ չու սթիտէքի միւհիմ գէ յայանը տիգզաթ պէնամ տէրճի զամիրնա թարաֆընտան իրսալ իթմիշ օլմաղա, տէրճ օլունմուշ տըր։ Պու զաթ զըթան մէգքիւրէ հագզընա պունանա պէօյէ պաղը պէնտիր իրսալ իտէճէկի ճիհէթէ պագէն էրմէնիճէ վէ պագէն Թիւրքճէ օլմաղ մէգքիւր պէնայէրի մաշլմինունէկ նէյր իտէճէկիմիզի պէյան իտէրիզ։

Իմթէ պու տէֆքէր սթաթիսթիգ պէնամ չու սթիտէքի տիր։

Ա.

Արևմտեան Ասիոյ գլխաւոր մասերէն մին է Հայաստան։ արևելքէն արևմուտք, Շէնտ լեռնէն (առ. Դավրէժի) մինչև Էրճիաս (Արգէոս), և հիւսիսէն հարաւ Ապուլլեռնէ (առ Աբալ քաղաքի) մինչև Գարաճա տաղ (Մասիս լերինքն առ Մերտինոյ)։ Ընդհանրապէս առեալ՝ հիւսիսային լայնութեան 37 և 41 և արևելեան երկայնութեան 33 և 44 աստիճանաց մէջ։ Այնպէս որ զիծ մը Անէմուրին հրուանդանէն (միջերկրականին վրայ) և Էրճիասի ու Ագ-Ցաղի դագաթներէն անցնելով մինչև Ցասոնի հրուանդանը (Սեաւ Ծովու վրայ առ Ֆացայիւ) ձգուած արևմտեան սահմանը կորոշէ։ զիծ մը՝ Ցասճկաց և Ռուսաց Սեաւ Ծովու վրայ եղած հին սահմանագիսէն (Շէքվէթիլ ամրոցէն) երասխ և կուր գետոց ջրբաժիններուն կամ հովիտներուն միջէն անցնելով՝ մինչև գրեթէ անոնց խառնուրդը ձգուած՝ հիւսիսայինը, և նոյն կէտէն մինչև Շէնտ լեռը ձգուած՝ արևելեանը։ և նոյն լեռնէն՝ ճուտի և ֆարաճա լերանց վրայէն անցնելով մինչև ճէպէլ Մուսա, Ռասէլ-խանդիր (Հրոսիկոն Հրուանդան միջերկրականի եզերքը) ձգուած՝ հարաւային սահմանը։ Ահա այս գծերուն մէջ պարագրեալ երկիրն է, որ կանուանի և է Հայաստան և Արմէնիա։

Հայաստանի մէկ փոքր մասը Պարսից ձեռքն է, այն է Արպէճանի (Ատրպատական) հիւսիսային արևմտեան մասն, ուր են Մակու, Մարանդ, Խոյ, Տիլմէն, Ուրմիա, Կոտորոց (Քոմուր) և այն։

Պարսից մասէն չատ մեծ է Ռուսաց ձեռքն եղած Հայաստանի մասը, այն է Պարում, Կարուց և Երևանայ կուսակալութիւնները, և Եղիսաբեթուպոլսի կուսակալութեան Հարաւային մասը (Գարապաղ) ուր են Շուշի, Նախչեւան, Երևան, Աղէքսանդրուպոլիս, Կարս, Արտահան, Ախալցխա, Արդուին, Պաղում և այլ, քաղաքները։

Տաճկական Հայաստանը ամենէն մեծն և ընդարձակն է, այսինքն Վիլայէթքն Էրզրում, Վանայ (հարաւային փոքր մասէն զատ), Բաղէշի (Նոյնպէս)։ Տիարպէքիրի (հարաւային մասն իբր կէտն իբաց առեալ), Խարբերդի, Սեբաստիոյ (Երեքէն մէկն ի բաց թողեալ) Տրապիզոնի (արևելեան մասը միայն մէջ առնելով) Ատանայ (մեծագոյն մասը), Հալէպի (հիւսիսային փոքր մասը միայն)։ Ցորում են Էրզրում, Վան, Բաղէշ, Խարբերդ, Տիարպէքիր, Սեբաստիա, Ատանա և Տրապիզոն (վալի նստող քաղաքներն), Պայէզիտ, Մուշ, Սղերդ, Մերտին, Երզնկա, Բաբերդ, Նիկոպոլիս, Մելիտինէ, Գերմանիկ, Սիս, Բայաս, Եւդոկիա, Կեսարիա և այլն։ (մութասարրըֆ նստող քաղաքներն)։ Ես և Ամասիա, Տարսոն, Հաճին, Ուզնիա, Պէհէսնի, Հիսն-Մանսուր, Էլ Պոստան, Կիւրին, Կէմէրէկ, Զիլէ, Նիկսար, Տիվրիկ, Արաբկիր, Ակն, Կապան, Բալու, Խորասան, Թորբաք-Գալէ, Մանազկերտ, Խլաթ, Գատուան, Պաշ-Գալէ և այն։ քաղաքները։

Հայաստանի բնակչաց թիւը միահամուռ հինգ միլիոնի կը մօտենայ, այսպէս

Թուրքիոյ մասին մէջ առաւելքան	3,000,000
Ռուսիոյ մասին մէջ իբրու	1,200,000
Պարսից մասին մէջ իբրու	300,000
	4,500,000

Որ այսպէս կը բաժնուի ըստ ազգաց

Հայ Քրիստոնեայ (կաթոլիք և Բողոքական Հայք եւս մէկտեղ առնելով) առաւելքան	2,000,000
Հայ իսլամացեալ՝ առաւելապէս Սիւնի	500,000
Հայ այլ և այլ Քրիստոնեայ և իբր Իսլամ հասարակութեանց հետ խառնուած	300,000
	2,800,000

Հայաստանի հին բնակչաց սերունդն են ասոնք եւս

Լազք (կողքիսացիք, կամ Խաղտիք, կամ ուղղադոն եւս Արմէնո-Բալիպը	100,000	600,000
Քիւրտ (քնակաւոր և վաչկատուն	500,000	

3,400,000

Իբր կէս դաւթական են

Զէրքէզք, Ապազայք և այլն	200,000	400,000
Պարսիկք	150,000	
Քաղդէացի (Քրիստոնեայք)	50,000	

3,800,000

Իսկ բուն զաղթականք ի Հայս կրնան հաշարուիլ ասոնք

Թուրք (աւելի արևմտակողմն Թաթարք (սակաւաթիւ) Թիւրքմէնք (վաչկատուն)	500,000	700,000
Արաբք (վաչկատուն)	50,000	
Ցոն և Ասորի (Քրիստոնեայք), և Հրեայք	150,000	

4,500,000

Հայաստանի սահմաններէն դուրս Ցասճկաստանի, Ռուսիոյ և այլ եւս տերութեանց մէջ սփռուած Հայ ազգին թիւը մէկուկէս միլիոնէ վար չի մնար։

Ինչպէս յայտնի կը տեսնուի, Հայաստանի բնակչաց՝ հինգ ին չորսն աւելին՝ երկրին բնիկն է։

Հայաստան՝ ինչպէս քան և աւելի միլիոն բնակիչ ունեցած ատենը, նոյնպէս և անկէ ետեւ միշտ իր սեպհական անունը պահած էր, և անկէ երեք չորս դար առաջ նոյն Քիւրտ և Թիւրքմէն իշխանք, որոնք ժամանակ մը Հայաստանի վրայ թագաւորեցին, կը յարգէին զայն և՝ կանուանէին Շահի-Արմէն, և ոչ Շահի-Թիւրքմէն կամ Շահի-Քիւրտ, բնակչաց նուազելուն և գաւառաց նոր անուանակոչութիւնը ստանալուն համար։ երկրին սեպհական անունը փոխելու հարկ մը չի տեսնելով։

Հայաստան իր նախնի անունը պահելու ամեն յատկութիւն ունի։ Հայ ազգին մեծագոյն մասը, որ Հայաստանի բնակչաց մեծամասնութիւնը կը կազմէ, հոն կը բնակի, նոյն երկրին բնակչաց ամենէն կիրթն և յառաջադէմն, իրեն յատուկ եղած սեպհականութիւններն պահած։ իր լեզուն թէեւ չէ պաշտօնական։ Գրեթէ բոլոր երկրին մէջ տարածուած է, և Հայերէն զատ՝ կը խօսին զայն նաեւ Հայաստանի մէջ գտնուող Յոյներէն, Քաղդէացիներէն, Ասորիներէն շատերը, և նոյն իսկ մեծ քաղաքներ մը՝ իսլամներէն։ իսկ հասկնալու գալով՝ գրեթէ խիստ սակաւ է բացառութիւնը, և այն՝ սահմանաց ծայրերը։

Սուրիա՝ որ այսօր պաշտօնապէս անուանուած է իր սեպհական անուամբը, իրԱսորի լեզուն պահած չէ, այլ Արաբերէնով կը վարուի, և բնակչաց հպիւ երրորդ մասը Ասորի է, այլ և այլ հասարակութեանց բաժնուած՝ իբր բոլորովին զատ ազգ, և Հայ ազգին թիւոյն հետ համեմատելով՝ անշնչաթիւ մը կը կազմէ։ Ա.

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պէրլինտէ զանն օլունտըղընա կէօրէ, տէվլէթլեր նամընա օլարագ Պապը Ալիկ վերիլէն միշթէրէք նօթայա տահա պէօյիք պիր գուվվէթ վերմէք իչիւն, միւխթէլիթ գապնէթօլար միյանընա պիր թաամիի էֆքեար վուղու պուլաճագ տըր։ Լաքին չիմտիկէ գատար պու եօլտա հիչ պիր թէքլիֆ վագը օլմամըշ տըր։

—=—

Ասթրիա իլէ Սըրպիսթան արասընտա ագտ օլունաճագ թիճարէթ ահանամէսի իչիւն միւղաքերաթ ալաֆրանկա յուլիսին 22 ինճի բէնճէնպէհ կիւնիւ վիէնայա պաշլամըշ օլտուղընը օրատան եաղը յօրար։

Քէզալիք չէհրը մէգքիւրէն խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, յուլիսին 16ընտա վիէննատա պիր սէնայի սէրկիսի քիչատ օլունուպ, իշխու ըէսմը քիչատաէ իմբէրաթօր Ֆրանսօա Ժօզէֆ հազրէթլերի իլէ արշիտիւքլեր հազրը պուլունմուշլար տըր։ Իշխու սէրկի, 1875 սէնէսինտէ քիչատ օլունան սէրկիի ումումի մէվզիինտէ՝ պուլունմագտա օլտուղու կիպի, սենայի լաթիֆէ (պօզար) չիւպէսի բէք զիյատէ չայանը տիգզաթ պուլունմագտա իմիշ։

Մէգքիւր սէնայի սէրկիսի հոկտեմբեր այընա գատար տէվամ իտէճէք տիր։

—=—

Իսքէնտէրիյէտէն յուլիս 16 թարիխկէ եաղըան պիր մէքթուպա կէօրէ, թէավիրէի ումուրը մալիյէյէ տաիր օլան գարարնամէնին Խըտիվի Մըսրը Թէվֆիգ բաշա հազրէթլերի թարաֆընտան իմզալանմասընտա հապրը պուլունմագ իւզրէ պիլիճիմէ վիւքէա, վէ ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ միւֆէթթիշի ումումիլերի վէ թէավիյէի ումուրը՝ մալիյէի Մըսրիյէ գօմիսիօնը ազալարը Իսքէնտէրիյէյէ կէլմիշլեր տիր։

Պատէհու ինկիլիզ միւֆէթթիշի Մ. Ուիլսըն յուլիս 17ոտ վէ Ֆրանսըզ միւֆէթթիշի Մ. տը Պլենիէր յուլիս 20ոտ մէմլէքէթլերի ճանիպինէ հարէքէթ իթմիշլերտիր։

—=—

Պէրլինտէն ալաֆրանկա 15 յուլիս թարիխկէ քէշիտ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռումանիա՝ պաղը Նիհիլիսթլերին օրատա իգամէթինէ միւսատէ իմտիկի իչիւն, Ռուսիա տէվլէթի հիւքիւմէթը միւշարիէյ հայէ պաղը թէվպիխաթ իրսալ իթմիշ, վէ Նիհիլիսթլերին օրատան թարտ ուիրաճընը թալեպ իյլէմիշ տիր։

—=—

Աէրիգատա քեային Զիկի ճիւմհուրիյէթինին մէմլիքի Միւճթէմէի Աէրիգանընը վայինկթան չէհրինտէ մուդիմ սէֆիրի Զիկի տօնանմասընը գալաս նամ մէվզի բիչկեահընա միւասէյէթ իթտիկինէ տայիր հիւքիւմէթը մէթալուասընտան մալիւմաթ ալմըշ տըր։ Էկէր բերու հիւքիւմէթի Զիկինին թէքլիֆ իյլէսիկի չերաթի սուլհիյէյի գապուլ իթմէյէճէք օլուր իսէ, գալաս չէհրինի մուհասէրէ իթմէք իչիւն մէզքիւր տանանմատան գարայա ասքեր չզգարըլաճագ իմիշ։

—=—

Բէթերսպուրկտան յուլիս 16 թարիխկէ աթիտէքի թէլէկրաֆ եաղրըմըշ տըր։

«Ժէնէրալ Ոգօպէլէֆին պիր ըէսմի բարօրթօսունա կէօրէ, Թիւրքիսթան թարաֆլարընտա օն իւչ նէֆէր գազագա պերապէր Պամիտէն Պէնտէսօնա իրսալ օլունան ճէրրահ Սթուտիցքի իւզերինէ յուլիս 3ոտ 300 թէքինզլեր հիճմ իթմիշ վէ մէզքիւր գազագլար 8 սաաթ միւտաֆէա իթտիքտէն սոնրա, նիհայէթ պիր պէօրիւք բիյատէ ասքէրի իմտատ եէթիշէրէք թէքինզլերի տաղրթմըշ տըր։

«Իշխու մուհարեպէտէ Մ. Սթուտիցքի իլէ իքի Գազագ թէլէֆ օլմուշ վէ պէշ Գազագ տա եարալանմըշ տըր։ թէքինզլերտէն 4 քիշի մագթուլ օլուպ, պունլար մէյտանը մուհարեպէէ պիր խայլի տէ էպլիհա պըրագմըշլար տըր։ Ալաֆրանկա բուպա կիյմիշ օլան մէճհուլ պիր զաթ՝ թէքինզլերէ գօմանտա իթմէքտէ իմիշ։

«Միւսատէմի մէզքիւրէտէ պէր հաեաթ գալմըշ օլան Գազագլար իմբէրաթօր Ալէքսանտր թարաֆընտան ասքերիճէ նիշանլարա նաիլ օլմուշլար տըր։»

—=—

Լօնտրանըն Սալթանաթը Սէնկիյ սէֆիրի օլուպ էլան Ցէրսաատէթտէ պուլունան Միւզիրիս բաշա հազրէթլերինին մախտումը Միւզիրիս պէյին՝ Ֆանսա միւթէպերանը խանէտանընտան Մատմազէլ տ'իմէդուրը, վալիտէսինին ըիզասընը թահսիլ իթմէքտիգին, բարիզտէն խաֆիէն Լօնտրայա կէօթիւրիւպ օրատա մուհիպէյհա իլէ պերապէր ագտը իզտիվաճ իթմիշ օլտուղընտան, գըզըն վալիտէսի թարաֆընտան իգամէի տավա օլունտրը պունտան ագտէմ կալէթամըզտա եազըմըշ օլմաղա, օգուանըրըմըզ էլպէթթէ տէրխաթը իտէպիլիրիզ։

Միւշարէյհ Օսմանը սէֆիրինին մախտումը ալէյհինտէ իմէգուր ֆամիլեասը թարաֆընտան իգամէ օլունան տավայը ֆասլ ուրուլթ իթմէէէ Ֆրանսա ումուրը ատլիյէսի նէզարէթինին հագգ ուսէլահիյէթի օլտուղընա բարիզտէքի Սէն մահէմէսինին պիրինճի մէճլիսի հիւքմ վերմիշ օլտուղընտան, միւշարէյհ Միւզիրիս պէյ՝ ալաֆրանկա յուլիսին 17ինճի ճումաա կիւնիւ բարիզտիվանը իսթինաֆընը պիրինճի մէճլիսինտէ հիւքմը մէզքիւրը իսթինաֆ իթմիշ տիր։

Իշխու մուհաքէմէտ Մ. Ըընամընա պիր զաթ, գըզըն վալիտէսի Մատամ տ'իմէդուր թարաֆընտան իճրատ վէքեալէթ իտէրէք, հիւքմը մէզքիւրը թաստիգինի թալեպ իթմիշ վէ տիվանը մէզքիւր տախի օ հիւքմիւ թաստիգ իյլէմիշ տիր։

Էվրօբա կալէթալարընտան պիրինտէ օգունտրընա կէօրէ, Միւզիրիս պէյ իլէ Մատամզէլ տ'իմէդուրը ինկիլթերրատա վուղուպուլան ագտը իզտիվաճ վէ նիքահլարընը քեանէ լէմեէքիւն հիւքմինտէ ատտ օլունմասը տախի եագընտա իսթիտա օլունաբիլիր վէ Սէն-Ժիւսթի, (1) ճէնապը բէպպը միւնթագիմին՝ քիթապը տէհշէթնիսապը գաստրտէ գըրմըզը միւրէքքէպլէ էվվէլճէ եազմըշ օլտուղու 1793 սէնէի միւտհիշէսինին գաբուսընտա կէօրսէ իտի, չիւպհէսիզ չօգ գօրդաճագ իտի։

Պիլաքա Վօլթէր հէր շէյի ֆարդ ու իսթիխրաճ իթմիշ իտի։ Վօրթէր պէհէր ինտիրտիկի սատէմէնին պէօյիւքլիկինի էօլչէր, վէ սատէմէյի վուրտուգատան սօնդրա, պունտան հասըլ օլան կիւրիւլթիւրիւ ուղուն միւտատէթ տիյնէր իտի։ էօյլէ քի, թախրիպի բէք ղիյատէ սէվտիկինտէն, պու սէպպտէն տօլայը չունու էսէֆ իտէր իտի քի, Սամսոն կիպի եըգընը ալթընտա գալտա իտի պիլէ, եինէ իպատէթկեահընը եըգըմասընը կէօրէմէյէճէքտի։

(1) Ֆրանսանըն պէօյիւք իսթիլաընը թարիխինի օգուանլարա մալիմ օլտուղու վէճհէլ, պու իքի քիմէնէ օ էսնատէ պաղը էֆալը չէտիտէի իսթիլաքէարանէ իլէ քէսպը չէօհրէթ իթմիշլէր տիր։

(ՏԵՂ)

ՕՆ ԱԼԹՆՃԸ ԼՈՒԻ
Վէ
ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻՍԹԻԼԱԼԸ
(ԲԻՎՕԼԻՍԻՕՆ)

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄԱ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԼ

(872 Ն.-Դ.ԹԱՆ ԳԵԼՄ)

«19 ապրիլ 1782։ — Պու գըշ բարիզտէ զուհուր իտէն մէնքուր հիճվիյէլերին մուճիպ օլտուգլարը հէյլեճան սիքիւնէթ պուլմուշ իսէ աէ, երինէ օ հիճվիյէլը ազ տէվերան իթմէյօր, վէ հեր նէ գատար նէֆքէթ իտիլիր չէյլեր իսէլեր տէ, մատա կիպի պիր չէյ օլտուղու իչիւն հեր քէս խօշլանըյօր։ Եերմի պէյթ հիճվիյէ վարտը քի Ցօֆէէնին վէլատէթի միւնասէպէթիյէ թանղիմ իտիլմիշ կէօբիւնիյօրլար։ Մուգատտես չէյլերէ պիրէ բիայէթ իթմէյէն միւելլիֆ՝ բէպպանիյէթի պիրէ իսթիհզա իթտիքատէն, վէ գօնթէատ'Արթօա իլէ Մատամլարը միւսթէսնա թուրթարագ պիրճիւմէ խանտանը գրալիյի շէտտա իֆթիրալարա զէմմ իթտիքատէն սօնրա, սերայընն էրքէքլերէ գատընլարընը գալէմինէ հէտէֆ իտէյօր։ Պունլարըն միյանընտա տիւք տ'Օրլէան, տիւք տը Շարթր, Մ. տը Մօրբա, Մ. Ամէլ, Մ. տը Գասթրի, Մ. տը Միրօմէնիլ, Մ. տը Մօնթէյնար, Մ. տը Բիւսէգ, սէր թապիպ Լասն, վէ Մ. տիւ տը Գօանեի պուլունմագտա, վէ պու տիւ տը Գօանեի հագգընտա մէմալիքի էճնէպիյէտէն կէլէն հիճվիյէլերտէքի մէնքուր շիւպհէլէր թէճտիտ իտիլմէքտէ տիր։ Բրէնսէս տը Լամպալ, Մատամ տիւշէս ժիւլ, գօնթէս Ցիան, Մատամ տը Ֆլէօրի, Մատամ Ց'Օսէօն, իսթիյարէ Մատամ մարէշալ տը Լիւքսամպուրկ, Մատամ տը Ֆուժիէր, էլհաբլ բըրէնսէս տ'Էնէն՝ էն գիյատէ ըէզիլանէ հիքեայէլերի օլան գատընլար տըր։ Մէզքիւր հիճվիյէլը բէք քէօթիւ ֆիքրլէ եազըմըշ օլտուղու կիպի, մուէլլիֆլերինին բէք տէ տիրայէթլի պիր ատամ օլտուղունու կէօսթէրմէյօրլար իտի։ Պունունլա պէրապէր քիթապէթ վէ իմճաա եբէյի տօղրու եազըմըշ օլուպ, պէօյէ թիւրքիէր եազմաղա ալըշըգ պիր ատամըն գալէմինէն չըգմըշ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի։»

Պէօյէ մէնֆուր պիր էսէրին մուէլլիֆի արանըլըգ մուհաքէմէյէ չէքիլմէտիկինէ պիր աղ վաղըթ իսթիդրապ օլունտու իսէ տէ, պու իսթիդրապ չօգ սիրմէդիպ կէչի։

Պիր հավատիս չույու պուլտուքի, պու թիւրքիէր պիղզաթ գօնթատը Բրօվանսըն իտի, վէ պու շայիայը հիչ քիմսէ, հաթթա քէնտիսի պիլէ թէզդիպ իթմէտի։

—

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՖԱՍԼ

Մարի Անթօանէթ ալէյհինտէ էհալինին ատավէթինին սէպպէլէրինի իյղահ իթմէք վաղիֆէսինի տէրէօհտէ իթմիշ օլտուղուսուղ իչիւն, Ցօֆէէնին վէլատէթինէ գատար գրալիցանը պիրճիւմէ հարէքեաթընա տիգզաթ իտտուպ նագլ իթմէք վէ պաղը բէք միւհիմ վուգուաթը կերի պրագմագ մէճպուրիյէթինտէ պուլունմուշ ըզ տըր։

Վուգուաթը մէզքիւրէ՝ վօլթէրին վէֆաթը, Ռուսօնըն վէֆաթը, Աէրիգանըն իլանը իսթիֆլալը վէ Մ. Նէքէրին ազլի տիր։

Իքի ատէմ օն սէքիզինճի ասրըն իւզերինտէն կէչտիկէ, վէ մագսէտ իչիւն միւթթէֆիգ, ֆագաթ օ մագսէտ վասլօլմագ իչիւն իթթիսալ իթտիքլերի վէսաիթտէ զաբը միւթթէֆիգ պուլունտուլար։ Պունլար ուլում ու ֆիւնունա խրտմէթ իթտիկէր մի, իթմէտիկէր մի, իսթիդպալ պուրասընը ֆարդ իտէճէք տիր։ Պիրի թախթը գրալիյի տէվիրմէյէ, վէ տիկէրի միհրապ ու իպատէթխանէյի տէվիրմէյէ մէմուր իտի։ Պիրի՝ (Ռուսօ) Էմիլ, Գէնրը Սոֆոլ (չարթնամէի ճէմիյէթը պէչէրիյէյի), Էդմոն ոթէ գյանդոա ոթէ գոսվրեն պէթոյէն, Սոֆոլը բոքոզեն էրնէսթոնոֆ նամ էսէրլէրի եազմագտա իտի։ տիկէրի՝ Լուլրը ֆէլուէֆ (Տիգսիօնէր ֆիլոզոֆիգ), Լ. Բիուել (պաքիրէ)։ Մուէյէ նամ բոքոզեն գոնիկեէ էն վուէրեն էնդրէոն դէսեմիպ նամ քիթապլարը եազմագտա իտի։ Իքիսի տէ ճէմիյէթը աթիգաի պէչէրիյէյի մահվ իթմէյէ չալըշմագտա իտիլէր։ Պու իքի ատէմ, քի պէլքի տէ ախլաքը քէնտի էսէրլէրիյլէ իսիմլերինի պիրպիրինտէն այըրմայաճաղընը պիլիճիքլերի իչիւն պիւթիւն միւատէթը էօմիւրլերինտէ պիրպիրինէ խասիմ օլմուշլար իտի, պու իքի ատէմ, քի պիրպիրինտէն իւչ այըրդ պիր միւատէթ արա իլէ վէֆաթ իտէճէքլեր իտի, պու իքի ատէմ՝ Ժան Ժագ Ռուսօ վէ Արուէ տը Վոլթէր իտի։

Ժան Ժագ, տուրէնաիշլիքտէն զիյատէ հրսսիյաթը թաղիսիյէ միւպթէլա պիր ատէմ օլտուղունտան, քէնտի քիթապլընը իսթիգպալ իւզերինէ նէ թէէսիրի օլաճաղընը ֆարդ ու իսթիխրաճ իթմիշ իտի։ Բէք ճէսուր պիր նազարիյաթ հօճասը օլուպ, ֆագաթ եումշագ վէ գօրդագ պիր քիմսէ իտի։ քէնտի թախայիւլարընը ասլա մէվզիի իճրայէ գօյամայաճագտը։ խուսուսիյլէ էյէր պիղզաթ քէնտի խայալաթը վագըսընը իճրայէ մէճպուր օլսա իտի, ասլա էյ պիլէ տօգունտուրամայաճագտը։ Մումայլէյհ Ռուսօ՝ քէնտի բույալարընը թէճէսիմ իթտիրմիշ օլան Բօպէսբիէր վէ Սէն-Ժիւսթի, (1) ճէնապը բէպպը միւնթագիմին՝ քիթապը տէհշէթնիսապը գաստրտէ գըրմըզը միւրէքքէպլէ էվվէլճէ եազմըշ օլտուղու 1793 սէնէի միւտհիշէսինին գաբուսընտա կէօրսէ իտի, չիւպհէսիզ չօգ գօրդաճագ իտի։

Պիլաքա Վօլթէր հէր շէյի ֆարդ ու իսթիխրաճ իթմիշ իտի։ Վօրթէր պէհէր ինտիրտիկի սատէմէնին պէօյիւքլիկինի էօլչէր, վէ սատէմէյի վուրտուգատան սօնդրա, պունտան հասըլ օլան կիւրիւլթիւրիւ ուղուն միւտատէթ տիյնէր իտի։ էօյլէ քի, թախրիպի բէք ղիյատէ սէվտիկինտէն, պու սէպպտէն տօլայը չունու էսէֆ իտէր իտի քի, Սամսոն կիպի եըգընը ալթընտա գալտա իտի պիլէ, եինէ իպատէթկեահընը եըգըմասընը կէօրէմէյէճէքտի։

(1) Ֆրանսանըն պէօյիւք իսթիլաընը թարիխինի օգուանլարա մալիմ օլտուղու վէճհէլ, պու իքի քիմէնէ օ էսնատէ պաղը էֆալը չէտիտէի իսթիլաքէարանէ իլէ քէսպը չէօհրէթ իթմիշլէր տիր։

(ՏԵՂ)

րագ, պու մատաէ տախի մահ-քէմէի միւլթիյէտ բույէթի օլու-նաճաքշը։

—=—

Նը Տոյչ Ալէմտանիէ Յուռուն կա-զէթասը Յուրիասա քեռին Հայ-ֆա չէհրի վագասը իւզերինէ շու հալատիսի եաղմըշ տը։

«Հայֆասա մուգիմ Ալէմանիա գազէթասը Յուրիասա 17 թարիխիյէ եաղորզը պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, շէհրը մէզբիւրտէ սասյիշ պէրբէմալ օլուպ, ի-լերուտէ Խրիսթիէանլարլա Մուս-լիմանլար արասընտա միւնազաա-լար վուգու պուլուր տէյու գօր-գու սա եոգ տը։ Կէյէն կինէքի արպէտալարըն միւթէճաբրլարը միճազաթա հիւքմ օլունմուշլար տը։ Մէգքիւր գաբրէզըզլըգտա եարայանալարըն իւչինէն մա-տա քեաֆֆէսի էյիւէշվիշլէր տիր։»

—=—

Աթինա հապսխանէլերի էսկի գալէլեր իչինէ օլուպ, բէք ֆէ-նա պիր հալատ պուլունուզլա-րընտան, եէնի հապսխանէլեր ին-շասընա մագթաղ օլաճագ մէ-պալիղի թօրամագ իւզրէ, եու-նանլրար թարաֆընտան պիր չիր-քէթ թէշքիլ օլունմուշ տը։

—=—

Մէսաթ Ֆ'ԱՐԻՆ կազէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, Սիբիրիա-եոն թիպալսա Ֆօրէսթի վէ Սո-լէմսս նամ եունանիէր՝ Գրբմզը խաչ ճէմիյէթինին իունան չիւ-պէսինէ 81 ատէտ սէեար եաթագ ինա վէ իանէ իյէմիշլեր տիր։

—=—

Ֆիլիպէ ճիվարընտա դաթլ ի-տիլէն Մատամ Սգօպէլէֆին ճէ-սէտի էվվէլքի ագշամ՝ Ֆիլիպէ-տէն Տէրսատէթէ վիւրուա ի-տերէք, տիւն սապահ Պուլկար Լիկզարգը էֆ. հաղրէթլէրի՝ մու-մանիէյհանըն ճէնաղէ տուալարը-նը իճրա իթմիշ տիր։ Պատէհու մէղքիւր ճէնաղէ Ռուսիա նագլ իտիմէք իւզրէ պիր վաբօրա կէօ-թիւրիւլմիշ տիր։

—=—

Էվվէլքի սապահ Թէրսանէ վա-բօրլարընտան պիրի միւհիմմաթը հարպիյէ յի համիլ օլուղու հալ-տէ, Բրէվէզայա նագլ իթմէք իչուն ասքէր արմագ իւզրէ Սէլի-միյէ գըշլասը բիչկահընա կիտիպ օրատա լէնկէրէնտաղ օլմուշ տը։

—=—

Լտիրնէ Եահուտի ճէօմսաթը թարաֆընտան թէշքիլ օլունան ճէմիյէթը խայրիյէ բիյանդօսը պու այրն ալթընճը բաղար կիւ-նիւ քէշլատէ օլունուպ, 626 նո-մէրօլու պիլէթ 100 մէճիտիյէ, վէ 440 նոմէրօլու պիլէթ 60, վէ 342 նոմէրօլու պիլէթ տախի 40 մէճի-տիյէ գաղանմըշ տը։

—=—

Մէքէթը Թըպկիյէի Միլքիյէ-նին իմթիհանլարը կէչէն բէնչ-շէմպիհ կիւնիւ իսթիմ պուլա-բաղ թէվգիյի միւքեֆաթ բէս-մինին տախի պիր գաչ կիւնէ գա-տար իճրասը մուգարբէր պու-լունտուզու վէ պու սէնէ թա-պիպլիք իւնմանընը իհրաղ իտե-ճէք թաչէպէլէր օն սէքիզ քիչի օլտուզու մաեէ մէմունիյէ իչի-տիլմիշ տիր։

—=—

Սէլանիք վիլայէթինին պիր ինզբպաթը ասքերի ալթընտա մու-հաֆազայը սասյիչի զըմնընտա, պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ հարէքէթի իտեճէք օրան Տէրվիշ բաշա հաղրէթլէրինէ թալիմաթը մախսուսէ վէրիլէրէք իգթիզայը հալ վէ մաալահաթա կէօրէ ԱՀ-մէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլէ-րի իլէ տախի իսթիչարէ իտիմէի թալիմաթը մէզքիւրէ ճիւմէյի ահքեամընտան պուլունմուշ վէ օր պապտէ բաշալը միւչարիէ յէճ տախի թէպլիղաթը լազըմէ իճրա օլունմուշ իմիշ։

—=—

Օտէսատա զուհուր իտէն հայվան խասթալըզընտան տօլայը կէչէն քեանունը էվվէլտէ գա-բարլաշտրբլմբշ օյան թէտապիր ճիւմէյի ահքեամընտան օլարագ, Օտէսատան կէլէն վէ օվատան հարէքէթինէտէն էվվէլ սէքիզ կիւն թահմիը մուայենէտ թուրթուլա-բաղ գօնսօլօսլարն չէհատէթի իլէ մուսատարգ օյմայան հայվա-նախա Գավագտա սէքիզ կիւն գարանթինա պէքլէթմէկէ մէճլիս-սը սրհհիեէ գարար վէրմիշ տիր։

Շահատէթնամէ իլէ վիրուա ի-տէն հայվանաթ իլէ թաղէ էթլեր Գավագտա ամբպպա թարաֆրն-տան մուայենէ օլունտուգտան սօնրա սէրպէսթճէ չէհրէ գապուլ օլունանաճագ տը։

Թրբհալա իլէ Սէլանիկէ իչ սատթ մէսաֆէտ քնային Եալա-ճըգտա տախի հայվան խասթալը-ղը զուհուր իթմիշ տիր։

—=—

Մանասթիրտան յուլիս 6 թա-րիխիյէ Թրէտէ կազէթասընա եա-զրլան պիր մէքթուպ՝ վիլայէթը մէգքիւբէ էհալիսինին ահվալը հիւքն իշթիմալընը թարիֆ իթմէք-տէ տիր։ Մարիմ օյտուղու վէճհ իլէ, իսլամիյէթի գապալ իթմիշ օլան Զօղրաֆինա նամ Ռում գը-զընըն գաբատրճբսը Ալրիֆ Ֆիուբա պիկա բէրվա Մանասթիրը չէհրի ի-չինտէ կէզիպ տուրմագտա վէ տիկէր պիր Ռում գըզը տահա գա-բաթմագ նիյէթինտէ պուլուն-մագտա իմիշ։

Լօմէր Ցօլանքի նամ չագիի մէշ-հուր սերպէսթ սերպէսթ քէօղէ-րի տօլաշմագտա օլուպ, հիւքիւ-մէթը մահալլիյէ մէրգումու թէվ-գիֆ իթմէկեէ ճէսարէթ իտէմէ-եօրլար, լաքին օնա երմէք վէ-ըէնլերի հապսա ալթըյօրլար։

Գաթարահիա նամ չագիի մէշ-հուրսուն չէթէսի Ֆլօրինա գազա-սընտա Լիքչի սու գարիյէսի ի-զերինէ պիլ հիճիւմ էհալիտէն ի-քի քիչլի տաղա կէօթիւրիւպ, թախլիյէլերի իչուն 800 լիրա թա-լեպ իթմէքտէ տիր։ Հիւքիւմէթը մահալլիյէ պու վագասը խապէր ալընճա, հայտուտարա պարընա-ճագ եէր վէրմիշլեր տիյէ իթհամ իտերէք իքի քիչլի թէվգիֆ ի-տուպ պիրինի սալը վերմիշ վէ գագաթ տիկէրինի ալը գօյմուշ օլտուզունան, պու պիչարէ հապսա պիր այ սօղրա ագլընը զայ իթմիշ տիր։

Մանասթիրտա բիվայէթ օլուն-տուղունա կէօրէ, 17 եաբընտա տիկէր պիր Ռում գըզը տախի իս-լամ օլմագ նիյէթինտէ օլուպ, պու գըզ էվվէլա իսմայիլ նամընտա պիր իսլամ խանէսինտէ, վէ սօն-րա Շերիֆ նամընտա պիր իս-լամ խանէսինտէ խրտմէթ իթ-միշ տիր։ Գայմագամ քէյֆիյէթի խապէր ալընճա գըզը՝ պապա-սընա իատէ օլունմասընը էմր իթ-միշ իսէ տէ, գայմագամին խա-պէրի օրմագարդը գըզ պիր Մի-լիման խանէսինտէ աչբրբ[illegible] տը։

—=—

Հօպարթ բաշա հաղրէթլերի-նին մատամայրը միւսաֆիրէթէն Ինկիլթէրատա պուլունտուգլարը հալտէ, բրէնս տը կալ թարաֆին-տան գապալ օլունտուղու կիպի, գրալիչա հաղրէթլերինէ տախի թագտիմ օլունմուշ տը։

—=—

Վահան էֆ. Յուրէնեան՝ Գալաթատունի վիլայէթինէ պաշ միւհէնտիս թային օլունմուշ օլ-մաղլա, կէլէճէք չարշէնպահ կիւ-նիւ մահալը մէմուրիյէթինէ ագի-մէթ իտէճէք տիր։

—=—

Գալաթատաքի Ֆրէրլէր մէք-թէպլինին միւտիրի Ֆրէր Վիքթոր՝ կէչէն չարշէնպահ կիւնիւ իմթի-հան միւնասէպէթիյէ մէքթէպ խընճախընճ տօմուշ օյտուղունտան, արթզգ իշէրիյէ քիմսէյի պըրագ-մատըզը սրբատա իքի իւչ ֆրիչի տահա կէլիպ զոր իյէ իշէրի կիր-մէք իսթէհրիբէրինտէ պրագմա-մըշ։ Լաքին պունլար զարագ սագ-լայրզ, ագշամ իւսթիւ իմթիհան-տան սօնրա մուամիլէյհ ֆրէր մէքթէպտէն տիչարը չբգարընտա, էշխասը մէրգումէտէն պի-րի ֆրէրին գաֆսարնա չէտիրէն պասթան իյէ վուրուպ եարալամըշ վէ ֆրէր թէտավի օլունմագ իւզ-րէ պիր էճզախանէյէ կէօթիւրիւ-միշ տիր։

—=—

Ցիւն սապահ Սէլանիքէն կէլէն Ադ նամ Ֆրանսըզ վապո-րունտա պուլունան պիր երիզ պա-չը վէ պիր չավուշը թահթը մու-հաֆազարընտա օպրագ կօլօս-տան կէթիրիլմիշ օրան 25 նէֆէր էշգբյայի եունանիյէ Հարպիյէ նէ-զարէթինէ նագլ իյէ օրատա թէվ-գբի օլունմուշ տը։

—=—

Ցիւն ագշամ սաաթ 3 բատ-տելերինտէ Պէյօղլունտա թագ-սիմտէ կագինօճը հաճի Բաբի-կին տիւքքեանընտա պէկկիրճիլը քեռհեատը Ցիգրան իյէ արապա-ճը Ցուսէփ նամ քիմէնէլէր օ-թուրտուգլարը հալտէ, իչթու-լումագաճը պաղթէթէն իչէրիյէ պիկիճում, իքիսինի ատ պու-չագա պանագլարընտան վուրուպ ֆիրար իթտիքլերինտէ, մէրգում հաճի Բաբիկ իյէ Ցիգրան սօբա իլէ արգալարընտան գօվալայա-բագ, իչէրինէն պիրիսինի թու-թուպ էյիճէ տարպ իթմիշ, լա-քին տիկէր իքի թուլումագաճը գայմաղա մուվաֆֆագ օյմուչլար տը։

—=—

Գօսօվա վիլայէթինին հէյէ-թը հաղրբէսինի թէշքիլ իտէն Բը-րիշթինէ, իւսքիւպ, եէնիբաղար վէ Թաչլճա սանճագլարը տախի-լինտէքի իսլամարըն նուֆուսու 195,824, վէ Խրիսթիանըն 116,670, վէ Եահուտիներն 475 քի ճիւմէսինին 312969 նուֆուստան իպարէթ օյմուշ օյտուղու Գօսօվա կազէթասընտա կէօրիւլմիշ տիր։

—=—

Պուլկարիսթան բրէնսի վար-նատա պիր թէրսանէ ինչասը միւմ-քին օլուպ օյմատըզընը թէագիգ էյլէմէք իւզրէ օրայա վէ պատէ-հու Շումնույա ագիմէթ իտէճէ-յինի կաղէթալար եաղըյօր։

—=—

Ճերեան իտէն բիվայաթըն խիւֆը օյարագ Ռումէլիի Շարգի Վալիսի Անէգօ բաչա Իվրօբայա տէ յիլ Ֆիլիպէյէ ագիմէթ իթմէք իւզրէ թէտարիքատ պուլունույօր իմիշ։

—=—

Սէլանիքատ չիֆթիլիք վէ գրը-լագ վէ ախուր կիպի միրիէ միւ-թէարիզ արագի վէ էպնիյէլերտէն 55,200 լիրալրգ գու քերրէ միւ-զայէտէ օլունմագտա օլարը մա-հալի ղաղէթասընտա օգունմուշ տը։

—=—

Եունան տէվլէթինին Սէլա-նիկ ժէնէրալ գօնսօլօսու Մ. Վա-թիքիօթի պիր գաչ կիւն տիր մէճ-զունէն Տէրսատէթէտ պուլու-նոյօր իմիշ։

ԹԻԼԻԿՐԱՖ

Ա.Թ.Ս. Հաս

(Պ-ս սապահ էլէն Բեբէրֆբը)

Զէթինէ 23 յուլիս

Ռուսիա Զարընը արզուսու իւ-զերինէ՝ Գարատաղ բրէնսինին պէօյիւք էբրիմսի բրէնսէս Զօր-քա՝ Պուլկարիսթան բրէնսի իլէ նիշանլանմագ տը։

Աթինա 23 յուլիս

Մ. Պրաիլսա՝ Բարիզ էյֆէլիյինէ թային օլունուպ, բրէնս Իսիսլան-թիտախի վիէննա էյչիլիյինտէ իպ-գա օլունմուշ տը։

Սիմլա 23 յուլիս

Քեապիլ թախլիյէ օլունմուշտը։ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի՝ Ապ-սիւլրահմանը Աֆղանիսթանա է-միր թանըմըշտը։ Ինկիլիզ ասքէ-րի՝ կանտահագտա ագտ օլունան մուգավէէնամէնին թային իթմե-յի խաթթը հուտուտա տախիլ օ-լանաղ տը։

Լօնդրա 23 յունիս

Պէրլինատէն Մրէռուրա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆ տէյօր քի, թէհրանտան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինկիլ-թէրրա՝ Իրան քէօրֆէզի սէվահի-լինին պիր գըսմընը Պէնտէր-Պու-շիր վէ Պէնտէր-Ապպաս լիմանլա-ը իլէ պէրապէր, վէ իչ սանճագը տախի 360,000 ինկիլիզ լի-բասընա միւպայէա իթմէյի թէք-լիֆ իթմիշ ուէեու պիր հավատիս չուլու պուլմուշ տը։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԻ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական Ժողովոյ

Ըստ որոշման Ազգ. Կրօնական Ժողովոյ ընթացիկ տարւոյս 1 Ապրիլ ամսաթուով Պաշտօնական Ծանուցում մը տրուած էր Ազգային լրագրիս թէ Շապին—Գարահիսարցի Կոչկակար Կարմիրեան Պօղոս անուն անձին՝ Գալբագճեան Նաղենի կին Ազգ. Կրօնական Ժողովոյ դիմած և յայտնած է թէ իւր ամուսինն տան և չորս տարիէ ի վեր աներևութացած է, և յետ իւր այնքան խուզարկութեանց չգիտէ թէ՝ ո՞ւր է իւր ամուսինն և ի՞նչ գործով կ'զբաղի, ո՞ղջ է թէ մեռած։

Ըստ յաճախ թախանցանաց յիշեալ Նաղենի կնոջ Ազգ. Կրօնական Ժողովն արժան գտած է այս անգամ սոյն Պաշտօնական Ծանուցմամբ յայտարարել վեցամսեայ պայմանաժամաւ որ եթէ կոստանդնուպօլսոյ և Գաւառական Ազգայինք կը ճանաչեն ըզկարմիրեան Պօղոս և գիտեն նորա ո՞ւր ըլլալը, կամ թէ ի՛ լրոյ ծանօթութիւն մ'ունին նորա վիճակին վրայօք, փութան տեղեկութիւն տալ Ազգ. Պատրիարքարանի ի գիտութիւն և ի՛ պատշաճ տնօրէնութիւն։

10 Յուլիս 1880

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կոստանդնուպոլսոյ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԾԻՄՆԱԿ ԱՌԱԿ

Բ.

Վահան Վարդապետ Պէրէճեան

Հայաստանէն հաւաքեալ առակներուն երկրորդ գրքոյկն է, որ ունի և իր մէջ հայկական առասպելներ, որք առակի վերածուած են սահուն գրչով, ունի իբր յաւելուած մէկ վէպ Խիկարի էջը անուն, Զէյթինցւոց լեզուով գրուած։

Կը ծախսուի բոլոր գրավաճառաց քով և Պահճէ գաբու Ջրավաճառ Պօղոս աղայի խանութը, մասնաւորապէս ի գրանոցի Վ. Յ. Մարգարեան, ի Մէրճան չարշը թիւ 57։

Գինն է 5 գրշ։ 3–2

ԻԼԱՆԱԹ

Տօգթօր Հէքիմեան էֆէնտիին Թագաւոր սօղանտա 9 նիւմէրօլու խանէսինտէ սալը, ճուտաա վէ բազար կիւնլերի էօյլէնէ պիր սաաթ գալընճայա գատար խասթալարը գապուլ, վէ փուգարարարը տախի մէճ-ճանէն թէտավի իթմէքտէ օյտուղու իլան օլունուր։ 15—8

ՏՕՔԹԷՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթօրու միամիյէ, սապէզը վէճհ իւղրէ, նալընը ֆրէնկի վէ պէլ սօռգլուղու, վէ ումում ալէաթը թէնսիլկէնէ (Ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ իարար եօլարընա, ումում տէրի իլէթլէրինէ տայիր խասթալգարա տիւչար օրանլարրն էմրի թէտավիլերի իչուն, հէր կիւն սաաթ ալէօթտէն օնա գատար, Պաչէ գարու-սունտա Համիտիյէ Թիրպէսի սըրասընտա վագը 32 նումէրօլու Սինապան Վիչէն էֆ. էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնլերի տախի, Պէյօղլունտա Պաղըզ Աղաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆիյէթի գապուլ իթմէքտէ տիր։

10—7

ՇԵՀԻՐ ԷՄԱԼԷՐԻՆԴԷՆ

Շեհրը հալի ռումինին 11/ինճը ճուտաա կիւնիւ, լիմին էօնիւնտէ սամբրան սէպպէնին ֆիւեաթը, սիմ մէճիտի երմի զրչ. հիսապը լա, պէրվէճհի ալի պէեան օլունուր։

	Գրչյէ	Ասէա	Ղաչ	Բր.
Եէրլի պամեաթ	00	1000	05	
Թուզլա պամեաթը	00	1000	04	00
Ասմա գապաղը	00	01	00	30
Սագրզ գապաղը	01	00	00	6
Զալը ֆասուլեասը	01	00	00	10
Ալիշէ գաուրն ֆաս.	01	00	01	00
Եէր ֆասուլեասը	01	00	00	05
Դրբմզը տօմաթէս	01	00	00	12
Եէշիլ տօմաթէս	01	00	00	8
Պաչ էնկինար	00	00	00	00
Օրթա էնկինար	01	00	00	05
Պագլա	00	00	00	00
Պաչ բաթլիճան	00	01	00	08
Օրթա »	00	01	00	05
Թոպաճ »	00	01	00	03
Պէզէլեա	00	00	00	00
Բանճար	01	00	00	00
Թաղէ սօղան	01	00	00	18
Սէմիզ օթ	01	00	00	00
Մէկէրէյէ	01	00	00	00
Պաչ սալաթալըգ	00	01	00	04
Օրթա »	00	01	00	02
Պաչ մըսըր	00	01	00	06
Օրթա մըսըր	00	01	00	03
Եէշիլ ճը պիպէր	01	00	00	25
Եէշիլ թօր պիպէր	01	00	01	00

Սէպպէնին թօրտան սամբրան ֆիւեաթը, պալէատ մուհարէր օլուպ, պունուն չիւրիւիւճիւ շէյ օլմասը լազ, նագլիյէ վէ մէսարի-ֆի սայրէրէէ գարշըլըգ օլմագ իւզրէ, սէպպէճի տիւքքեանլարընտա պու ֆիւեաթա, նիհայէթ երիւտէ օն պէշ նիսպէթինտէ թիճարէթ զամիյէ, սամբրլասը գարարլաշտրբլմբշ օլտուղունան, անտէն գիեատէեէ սաթան օլուր իսէ, օ միսիլլուէր հագլարընտա մուամէլէի ճէզաիյէ իճրա օլունմագ իւզրէ, Շեհիր էմանէթի վէ տէվայիրի պէյէտիյէ միւտիր վէ մէվագի միւֆէթիշլերինէ մուրաճաաթա պէեան օլունմասը ըէճա օլունուր։

Սահիպի իմթիյազ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԴԱԵԱՆ

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Գօնթի պիրատէրլէր վէ Շահինի տուխան ֆապրիգաթօրլարը, իսալ իթտիրլերի ալա վէ գօդուլու տուխան վէ սիկարալար իւէ միւլթէք ալէ-բինի ֆէվգէյ ատ սուրէթտէ ամմնուն իթմէք պրգուսու իւէ, պու ուֆ-ֆա խայլը սէնէէրէյն պէրու տուխան սէնտաթրնտա քէսալը մէհարէթ իթմիշ օլան Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր իւէ չէրիք օրմուշլար տը։

Նէյօյլ՝ քի, պունտան պէօյէ միւշթէրիլեր նէրինէն գըրմիշ տուխան վէ սիկարալարընը իչթիրա թէտարքէրինտէ, պիրինճի նէմինէն օլտուղունու քէնտի թէմրիւպէլէրի իւէ չահատէթտէն մատտա, սրբա-բրշլարընն սիւրաթլա ճրա գրընմասընտա զիյատէսի իւէ խօշնուտ օլաճագլարը պէտիճի տիր։

Թաշրատան հէր նէ ճինս վէ մրգտար եաբրագ վէ գրբրմշ տուխան վէ սիկարա սրբարբշլարը օլուր իսէ գապուլ վէ սիւրաթլա ճրա օլունուպ, մահալինէ կէօնտէրիլիր։

Բաքէթէր աթիգ իսմ ու ալամէթ իւէ տէվամ օլունուպ, եալընպգ էսկիսինտէն ֆարգը իչին իւզրէրինէ մախսուսէն «Տէմիրգաբուլեան Պիրատէրլէր» իսմի թագ օլմուշ տը։

Էվրօբա թարաֆլարընտան սրբարբշ իտէն միւշթէրիլերիմիզ սապէի Շահանէտ պանտրոյ բէսմինտէն մուաֆի օլուուգլարը իչին, պու սէպպէպէ եիւգտէ եիրմի թասարրաֆ օլունուր։

Սոբրան հանալէր. — Գալաթատա Սանտրգճրլարտա Ն. 130. — Զընտան գաբու Զէօղլէգճիլերտէ Ն. 29. — Լմին էօնիւնտէ Ն. 56, վէ ճիւմէ տուխան սաթրճրլարտա։

Շիրքէթէ կէօնտէրիլէն մէքեաթիպին լէվհասը, —«Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր, Գալաթատա Սանտրգճրլարտա նիւմէրօ 130»։

Իբբոր. — Պունտան մատտա Սիամանօրտա Պէյգրճրլարտա 76 նիւմէրօ իւէ բեպային քէնտի տուխան ֆապրիգասընը այրըճա տէվամընը վէ մամուլաթընն Զէօղլէգճիլերտէ 29 նիւմէրօտա սաթրմագտա օյտուղու տախի իլան օլունուր։ ՏԷՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍԱԼԱՄԱՆՏԷՐ

ՆԱՄ ԻՄԹԻՃԱՋԸ ԵԷՆԻ ԲՕԹԱԼԱՐ

Տէրիւիւ տիւրլիւ պէօյիւքիւքտէ, եանի իբի Ն՝ (16 տիրհէմ) ապրրլգատան թա նէ մրգտարա գատար իսթէնիլիր իսէ պուլունուրլար։ Նէ գատար քիլօկրամ պաղրը հավի օլապիլտիքէրի՝ իւզրէրէրինտէքի նումէրօրատան անլարրը։

Հիյէլի թագիյէրտէն սարընբրմագ իչին՝ բօթալարը «ՍԱԼԱՄԱՆԴԷՐ ԲՕԹԱԼԱՐԸ» օյմասը թաչէպ օլունանաք տը։

Մալին ճինսի ասա թարպյէր իթմէքուպ, հէր պիր սիկագտա պուլունուր։ Հիչ պիր գագա օլմագարդն պու բօթալար էն չէտիա սրճագա տայանընրլար։ Պունյարտա ալթուն, կիւմիւշ, պագրը վէ սաիր չօգ գուլանընան մատէնկր զըրգատան էլլի վէ պալէն եիւղ տէֆյա գատար տէօքիւլէ տայանընրլար, ապա չաթլամագլար վէ տիկէր բօթալարտան բէք չարուգ ըսընընրլար։ Արճագ սրճագ օճագտան ալընրպ տա՝ սօուգ սույա սօղուտուր իսէ, հիչ պիր չէյ օլմագլար։ Պու բօթալարն իսթիմալինտէ վագթ վէ մատէ՝ տէ գլյան օլմաղ։ Թէճրիպէ իւէ իսպաթ օլունմուշ տրը քի, էրիտիլէն չէրիկն պէհէր թանէլյաթօսընտա եարմ թանէլյաթօ քէօսիւր իտարէ օլունուր։ Պու բօթալարտա զինկօ էրիտիլտրէ, զինկօ՝ տէմիր գապլարտա եարբրրպ գտնտարը վէ գլյան օլտուղու կիպի, մէգքիւր բօթալարա տա եարբրրպ գլյան օլմազ, վէ պու հայտէ տէմիր գապլարտան չօգ գիյատէ տայանընը։ Եայընընրգ տէքիւմիգ (ֆանթ մալէսպլ) միւնհասընը վէ մախսուս օյան բօթալար՝ եէվմիյէ տիկէր ճինս բօթալարդն իքի գաթը իչ չէգարրրլար։ Պու բօթալար տիկէրէրտէն չօգ գիյատէ միւտատթ տայանարդ իչին մատէնէէ տէ չօգ իտարէ վար տրը։ գիրա իչինտէ էրիտիլէն մատէն մութլագա քէնարլարընա եարբրրը։ Էշնասրլ ՄՈՐԳԱՆ ԲԱԹԹԷՆԹ թաչիր օլունան պու բօթալար տիկէր բօթալարլա մուգայսէ օյունտուգտա, էրիտիլէճէք մատէն վէ եապմագ քէօմիւր վէ վագթ՝ գլյան օյմասընդնան, պունա վերիլէն ագչէ հէման նըսրթի նըսրթա սայրլապիր։

Թիւրքիա իչին աճէնտէ եարընը Ց. Մ. Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ պիրատէրլէր տիր։

Դալաթա, Զինճիրլի վէ Եօրկանճըլար սոգագ, Նում. 61, 70, 77։

ՍԱՐՐԱՖԻՏՔ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 23 Յուլիս

Ինկլ. էհսամը ինկ. Լիր.		98-3/16
Օսմ. էհսամը աչբրը		9-7/8
» » գաբանաը		9-7/8
Իսթիքրազ 65		10-3/8
» 69		10-1/4
» 71		69-3/8
» 72		17-3/4
» 73		10-
Եամանը պանգաղը		9-7/8
Մըսըր տուլյոն մութա հրատ		60-7/8
» խմթիյազը		68-1/8
Ռուսիա խմթիգրազը		86-5/16
Գամպիո Բարիզ 6 այ վատ		–

Փարիզ, 23 Յուլիս

Ֆրանս. էհսմ. 3 % ֆր.		84-97 1/2
» » 5 գբօնսուզ		119-80
Օսմ. էհսամը աչբրը		9-92 1/2
» » գաբանաը		9-95
Իսթիքրազ 65	ֆր.	52-50
» 69		50-
» 73		48-75
Մըսըր ֆօնտ. մութա հրատ		308-75
Գրէտի Լիոնէ		945-
Օսմանը պանգաղը		49-75
Ռումելի չըմէնարֆէրի		29-75
Իթալիա էհսամը		84-40
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատ		25-34

Վիէննա, 23 Յուլիս

Ագիո	ֆիորին	–
Ռումելի չըմէնարֆէրի		14-50

ԴԱԼԱՔԻ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	10-34
Նու սապահ աչբրը	10-34
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	52-
» 65 » 6 % ֆ.	52-
» 69 (Բինար) 6	50-50
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	18-37
» 73 6 % ֆ.	49-
Ռումելի չըմէնարֆէր 3	30-75
Ագճէ ֆայիզի »	9-
Բրբոր Ղրշ	–
Հավալէսիզ »	25-

ԳԱՆԴ ԱԳՈՒՕՆԼԱՐԸ

Դրէ-ոի ժէնէրալ	3-30
Սատամպոլ պանգաը	7-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-8
Թրամվայ	3-50

ԱԳՅԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ղ.	Փ.
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	14
Մէքթալիք »	213	20
Գէյլիք »	214	20
Ալթընըգ »	129	-
Գագրը »	550	-
Գայմէ »	1250	-
Ինկիլիզ լիրասը	110	10
Ֆրանսըզ ալթունու	88	3
Փոլ	90	20
Գրիմից ալթունու	51	50
Գարպոն գայմէսի	8	59